

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddetek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti, čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za izdajanje Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Nemčija ob hitler- jevskem kongresu

Kongres Hitlerjeve stranke v Nürn-
bergu pada letos v dobo največje med-
narodne napetosti, ko ves svet pričakuje
iz Zeneve in Rima odgovora na vpra-
šanje: Voja ali mir? Največ zaradi
tega mednarodni tisk letos ni tako be-
ležil priprav na nürnberški manifesta-
cijo kakor druga leta; toda zanimanje
političnega sveta za kongres sam zato
ni nič manjše.

Med tem, ko se razvija spor za Abe-
sinijo v kompliciran svetovni problem,
ki postane morda usoden za bodočnost
Evrope, edino Nemčija dozdnevno ne
smatra za potrebno, opustiti vlogo hlad-
no računajočega opazovalca. Nemški tisk
se ogiblje vsake načelne izjave in beleži
dogodke, kolikor pač to zahteva infor-
macijska služba, dočim njegova rezervir-
ana, tu in tam porogljiva kritika pod-
črtava neprizadetost in neinteresiranost
nemške politike. Tudi vlada se zavija v
molččnost in po 21. maju, ko je Adolf
Hitler v Reichstagu zavzel stališče na-
pram glavnim vprašanjem mednarodne
politike, ni bilo z nemškega službenega
mesta nobene nove izjave. Naravno je
zato, da so sedaj uprte oči v Nürnberg,
kjer so na programu govori Hitlerja in
drugih voditeljev.

Göbbelsova propaganda je dala letoš-
njemu zboru ime »kongres svobode«. Mišljena je s tem brez dvoma osvobo-
ditve nemške obojene sile od versaj-
skih vezí. Ni dvoma, da je bila vzpo-
stavitve nemške vojske najpomembnej-
ši uspeh Hitlerjeve politike. kateremu
se je enakovredno pridružil drugi: mor-
nariška konvencija z Anglijo. Medna-
rodni položaj Nemčije se je po teh
nespornih uspehih tako izpremenil, da
ji ni treba več s trudom iskati zvez z
Evropo ali celo poti za povratek v Že-
nevo. Prišel je namreč, kakor izgleda,
trenutek, ko bodo Nemčijo iskali drugi
in bo Berlin stavljal pogoje in prezen-
tiral račune.

Rezervirano čakanje Nemčije ima te-
daj svoje utemeljene vzroke in je ko-
maj pričakovati, da bi Nürnberg prin-
esel popolno jasnost o tem, na kaj se
Berlin pripravlja.

S precejšnjo gotovostjo se pač more
pričakovati zahteva po vrnitvi kolonij,
evropski program pa pride po vsej pri-
liki šele na vrsto, ko se pokaže, ali bi
iz trenutnih komplikacij zmagovito iz-
šla ideja Zeneve in Stresa, ali pa na-
stane nova konstelacija evropskih sil.
Dosedanje Hitlerjeve izjave na nürn-
berškem kongresu so res še skrajno re-
zervirane in nedoločne, tako da pripu-
šča vse možnosti.

Bodoča mednarodna situacija Nemčije
pa bo v veliki meri odvisna od rešitve
njenih notranjepolitičnih problemov.
Tudi o njih vlada sama z voditeljem
vred že dolgo več ali manj molči in
prepušča podrejenim elementom, da
opravljajo pripravljala dela. Zopet so
na dnevnem redu lokalne in regionalne
akcije, pri katerih vodijo udarniki in
Hitlerjeva mladina.

Notranja trenja pa niso tako stran-
skega pomena, da bi se mogla rešiti na
tak enostaven način, zlasti pa ne s
taktiko molčanja. Verske borbe so raz-
gibale najširše ljudske vrste. V kolikor
se je gibanje v protestantski cerkvi ne-
koliko pogojevalo, je problem nemškega ka-
tolicizma in konkordata stopil v stadij,
ko postaja njegova rešitev nujna enako
za državo, kakor za cerkev.

Druga važna in kočljiva zadeva je
nemško gospodarstvo. Draga, ki vla-
da na živiliškem trgu, vzbuja nezado-
voljnost in kritiko, ki se vedno bolj
tudi javno kaže. Brezposelnost se je
sicer znatno omejila, ob enem pa so
padle delavske meze in življenjski
standard, ki ga je bilo doseglo nemško
delavstvo v prejšnjih časih, spada že
davno v kraljestvo bajk. Neposredno
aktualno je vraščanje notranjega po-
sajla, ki je brzokone vzrok, da je v Nürn-
berg polician kot govornik tudi dr.
Schacht vključil znanemu nasprotju, ki
vlada med njim in nekaterimi hitlerjev-
skimi voditelji.

Svetlejša točka je zbližanje stranke z
armado in vojaškim predstavnikom bo
v Nürnbergu pridržano posebno vidno
mesto. Hitlerjeva vlada polaga očividno
največjo važnost na sodelovanje držav-
nega, strankinega in armadnega vo-
dstva in je skrbela za to, da se ta eno-
tost tudi pred javnostjo manifestira.
Kako daleč gre edinstvo, zbrane množice
pač ne bodo morele presoditi; iz dejstva
pa, da je armadno vodstvo prodrlo z
zahteva, da se za čas aktivne vojaške
službe prekine članstvo stranke, se sme
sklepiti, da hoče generaliteta tudi v
bodoče obvarovati distanco med stranko
in vojsko in izključiti iz svojega pod-
ročja ingerenco strankinih instanc.

Vprašanje, kako bo vodstvo stranke
in države znalo obvladati notranji polo-
žaj, bo v veliki meri odločalo o tehtno-
sti in veljavi Nemčije v mednarodni po-
litiki. Kakor kažejo dosedanja poročila
iz Nürnberga, tam ne bodo še podani

MIR V AFRIKI ALI SANKCIJE

Po včerajšnjem Lavalovem govoru je napetost v Ženevi popu-
stila — Nove nade za mirno ureditev abesinskega spora

Zeneva, 13. septembra. n. Zasedanje
skupščine Društva narodov je doseglo
z današnjim govorom francoskega mi-
nistrskega predsednika Pierra Laval
svojo drugo kulminacijo. Laval je tudi
v svojem današnjem govoru znal pod-
črtati svojo vlogo posredovalca v vzhod-
no-afriškem sporu in ženevski krogi
splošno sodijo, da je politična napetost,
ki je takoj po Hoarejevem govoru na-
stopila v plenumu Društva narodov in
dosegla vrhunec, prav pod Lavalovim

vplivom spet znatno popustila. Optimis-
ti gredo celo tako daleč v svojih upih,
da bo morda vendarle mogoče pridobi-
ti Italijo z novimi koncesijami za
mirno likvidacijo spora, Abesiniji pa
ohraniti suverenost in neodvisnost.

Predsednik dr. Beneš je otvoril da-
našnjo sejo ob enako polni dvorani, ka-
kor je bila predvčerajšnjim. Takoj po
otvoritvi je dal besedo Lavalu, ki je
v glavnem izjavil:

Velika Britanija v Iraku. Italijanski mero-
dajni krogi bi tak predlog proučili, prizna-
vajo pa, da odnošajev med Italijo in Abe-
sinijo ne bi bilo mogoče postaviti na po-
doben osnovo, kakor je razmerje med Ve-
liko Britanijo in Irakom. Italija bo vsaka-
kor proučila predlog ki bi jamčil za do-

Lavalov apel ob dvanajsti uri

Predno pride do odločitve, je treba storiti, da se ohrani
fronta, ustvarjena med Francijo, Anglijo in Italijo v
Stresi

Francija ostane zvesta paktu Dru-
štva narodov in ne more zatajiti svoj-
ih obveznosti. Nasprotno goji vse svo-
je upe v sodelovanje vseh narodov, ki
more edino ostvariti njene ideale miru.
Vsa skupnost naših sporazumov z na-
šimi prijatelji in zavezniki je danes
osredotočena v Ženevi in se v Društvu
narodov izpolnjuje. Društvo narodov
se je porodilo iz trpljenja človeštva in
je bilo ustanovljeno na razvalinah sve-
tovalne vojne z edino veliko nalogo, da
prepreči vsak njen povratek. Francija
se mu je priključila z največjim nav-
dušenjem in veruje vanj še danes.
Francija bo vztrajala pri načelih kolek-
tivne varnosti. Tem načelom se ne more
odpovedati, ker so popolnoma v skla-
du tudi s francoskimi interesi ter s pri-
jateljskimi in zavezniki pogodbami
med Francijo in drugimi državami, ki
so članice DN. Vsak prestopke proti
tem načelom bi obenem pomenil ruše-
nje naše varnosti.

Poklon Angliji

Angleški zunanji minister Hoare je
predvčerajšnjim podal na tem mestu
izjave, v katerih je izrazil krepko vo-
ljo Velike Britanije, da bo vztrajala
brez vsakega pridržka pri sistemu ko-
lektivne varnosti. Nobena država ni z
večjim zadovoljstvom sprejela na znanje
teh besed kakor Francija, nobena ne
more bolje oceniti pomena take obvez-
nosti. Solidarnost in odgovornost vsa-
ke vrste in ob vseh prilikah, čistih in
motnih, ki jo je pokazal angleški zu-
nanji minister v svoji izjavi in ki jo je
zagotovil tudi za bodočnost, pomeni
zgodovinsko važen datum v analih Dru-
štva narodov. Francosko-angleški spo-
razum z dne 3. februarja, ki obsega
program sodelovanja v vseh važnih
mednarodno političnih vprašanjih, bo
mogoče sedaj tem lažje realizirati.

Potreba solidarnosti v inte- resu evropske zajednice

Dne 7. januarja sva skupno z Mus-
solinjem nele v interesu Italije in
Francije, nego v prvi vrsti v interesu
evropskega miru končno sporazumno
uredila vsa vprašanja, ki bi mogla lo-
čiti obe državi. V Stresi smo se z an-
gleškimi delegati sestali z Mussolini-
jem z istim namenom, da delamo za
mir. Mussolini je očito pokazal enako
voljo, kakor je bila naša. Moja naloga
je težavna, toda ne obupam. Med Fran-
cijo in Veliko Britanijo ni razlike v
iskanju tehničnih možnosti za ureditev
teh vprašanj. Vem pa, da je tudi Mus-
solini pripravljen vztrajati pri tem so-
delovanju. Vsi smo zvezani s paktom

Društva narodov in zato nihče izmed
nas ne sme preko teh obveznosti. S tem
je dovolj povedano koliko vrednost pri-
pisujem ohranitvi naše solidarnosti v
interesu evropske zajednice. Mi se ni-
smo branili naporov za pomirjenje. Vsi
imamo enako voljo za sporazum. Tudi
pri posredovalnih naporih sveta Dru-
štva narodov bom imel še priliko izvr-
šiti svojo dolžnost. Zato se naadam, da
bo svet DN mogel izpolniti svojo nalo-
go pomirjevalca. V odboru petorice se
proučujejo predlogi, ki bi mogli zado-
voljiti upravičene težnje Italije, kolikor
se dajo spraviti v sklad z ohranitvijo
abesinske suverenosti. Hkratu moram
tu poudariti, da pri sklepanju o tem
vprašanju ne obstoja nikako nespora-
zumjenje med Francijo in Anglijo.

Nato je Laval kratko omenil locarn-
ski pakt, francoski sporazum z Malo
antanto in pogodbo z Rusijo ter končal
svoj govor z besedami: Če sedaj dovo-
limo, da se oslabi moč pravil Društva
narodov, tedaj bomo sami povzročili
tudi oslabiljenje naše lastne varnosti.
Odkar so se pričeli pojavljati na itali-
jansko-abesinski meji spopadi, se fran-
cosa vlada ni nikdar plašila truda, da
bi te spore izgladila in posredovala za
spravo med obema strankama. Prav
zaradi tega še sedaj ne verujem, da bi
bilo Društvo narodov zaradi tega spora
že tako daleč, da bi moralo opustiti
sleherno nado. Globoko verujemo v ve-
like ideale Društva narodov, Franci-
ja se je zanje angažirala z obveznostmi
po pravilih Društva narodov in jim tu-
di ostane zvesta.

Lavalov govor je sprejela vsa dvora-
na z burnim aplavzom. Nato sta govo-
rila še indijski delegat Aga Kan, ki se
je pritoževal, da posveča Društvo nar-
dov vse preveč pozornosti evropskim
vprašanjem, in južno-afriški delegat
Water, ki je poudaril, da se vsa Afrika
vznemirja zaradi najnovejših dogod-
kov, ki resno ogrožajo neodvisnost
Abesinije.

Seja sveta Društva narodov

Popoldne se je sestel svet Društva
narodov, in kakor kaže, bo generalno
tajništvo še danes sporočilo uradni ko-
munikacije v Rimu in Addis Abebi,
v katerem jima bo predloženo posled-
nji načrt za mirno ureditev njenega
spora.

Jutri dopoldne pa se spet sestane
skupščina Društva narodov in sta kot
glavna govornika napovedana ruski ko-
misar za zunanje zadeve Litvinov in
jugoslovanski glavni delegat dr. Purić,
ki bo govornik v imenu celokupne Male
antante.

Gospodarske in finančne sankcije?

Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da
je Laval svoj govor že včeraj predložil
v odobritev tako Simonu Hoareju, ka-
kor Mussoliniju. Oba državnika sta
nanj pristala in iz tega sklepajo, da je
napetost v odnosu med Anglijo in Ita-
lijo zaradi Abesinije znatno popustila.
To bi naj bil pokazal v svojem smole-
njem govoru po radiu tudi že Hoare, ki
je poudaril, da se preokret v razvoju
mednarodno političnih dogodkov že ka-
že. Na drugi strani naglašajo, da sta
Anglija in Francija v svojih pogaja-
njih zaradi Abesinije prišli že tako daleč,
da so Francozi pristali na finančne
in gospodarske sankcije proti Italiji, le
vojaške sankcije odločno odklanjajo.
Potemtakem bo Francija umaknila vse
svoje vojne brodoge iz Sredozemskega
v Severno morje, Anglija pa bo najbr-
že na Malti koncentrirala večji del svo-

jih pomorskih vojni sil. Tudi Ameri-
ka je baje že pridobila za finančne
sankcije, ki naj bi jih pa izvajala v
smislu Briand-Kellogovega pakta, ker
sama ni včlanjena v Društvo narodov.
Končno so včerajšnji govori nizozem-
skega, švedskega in belgijskega dele-
gata pokazali, da so tudi te države odlo-
čno na strani Društva narodov.

S tem v zvezi je treba omeniti, da so
tudi v Addis Abebi zelo zadovoljni z
govoroma Hoareja in Laval. Cesar je
izrazil svoje zadovoljstvo, da sta se An-
glija in Francija tako odločno postavili
ob stran Društva narodov, in prepričan
je, da bo s pomočjo vselej vendarle
lahko ohranil neodvisnost Abesinije.
Zanimivo je, da je italijanski poslanik
v Addis Abebi de Vinci, ki se zadnjič
demonstrativno ni udeležil neke sve-
čanosti na abesinskem dvoru, sedaj
osebno sporočil cesarju novoletna voš-
čila italijanske vlade.

Na kaj bi pristala Italija

Pariz, 13. septembra. AA. Nocojšnji
»Temps« poroča iz Rima, da ima sedaj naj-
več upanja rešitev, ki bi Italiji dovolila v
Abesiniji podobno stališče, kakor ga ima

bro vojo Abesinije. Abesinski cesar bi mo-
gel obraniti svojo krono, Italiji pa bi mo-
ral priznati nadzorstvo v političnem in vo-
jaškem pogledu.

Ženeva se je oddahnila

Zeneva, 13. septembra. g. Današnji Laval-
ov govor so vse delegacije na zasedanju
Društva narodov sprejele z zadovoljstvom.
Splošen vtis je, da se je Laval postavil na
angleško stališče, ne da bi prizadel italijan-
sko občutljivost ali pa spravi v nevarnost
prijateljsko Francijo z Italijo. Laval je pu-
stil odprta vrata, ne da bi mu bilo treba
žrtvovati sporazum z Italijo.

Dva politična proglasa

Izjava Jugoslovenskega neodvisnega poslanskega kluba
in proglas vodstva JRZ za organiziranje nove stranke
— Dopusčene bodo le enotne krajevne organizacije

Beograd, 13. septembra. p. Danes sta
bila izdana zanimiva proglasa. Neodvis-
ni klub jugoslovenskih nacionalnih po-
slancev, ki so ga svoj čas ustanovili oni
poslanci, ki iz načelnih razlogov niso
hoteli v večinski klub, se nahaja pred
važnimi izpolnitvami. Klub je šel ob
ustanovitvi 12 članov, bo pa v jeseni
predstavljal eno od glavnih parlamen-
tarnih grupacij. Z ozirom na nove čla-
ne, ki se mu prijavljajo, je klub še en-
krat v posebnem komiteju podčrtal
svoje stališče ter se je decela postavil
na program pohorske deklaracije, pri
kateri so poedini člani kluba že aktiv-
no sodelovali. Klub nima, kakor že ime
samo kaže, izrazito strankarskega obe-
ležja in se v njem združujejo tako pri-
staši JNS, kakor tudi poslanci, ki sto-
jijo izven te stranke, ali so program-
sko za jugoslovensko nacionalno fronto.
V klubu sta bila od početka dva sloven-
ska poslanka (g. Prekorshek, ki je pod-
predsednik in g. Lukačič), sedaj pa
so se se prijavili klubu poleg mnogih
srbskih in hrvatskih tudi še nadaljnji
slovenski poslanci.

Mnogo se komentira tudi proglas Ra-
dikalske zajednice. Očim je bil predve-
rajšnji komunike o prvih organizacij-
skih sklepih izvršnega odbora JRZ izdan
še iz predsedništva vlade, je današnji
proglas objavljen že iz pisarne JRZ. V
strankinih prostorih v hotelu Pariz so
se vršili tudi danes številni sestanki
g. Ace Stanojevića s posameznimi člani
vlade o načinu, kako se naj izvede or-
ganizacija nove stranke po vsej državi
in kako naj se premagajo težkoče, ki
so nastale na terenu. G. Ace Stanojević
je sprejel tudi zastopnike bivšega ra-
dikalskega glav. odbora, ki so pred par
dnevi imeli pri dr. Niščiću konferenco
ter postavili gotove zahteve. Zatrjuje
se, da ne soglašajo poravnana. Nad-
zorstvo nad glavno pisarno izvršnega
odbora bo vodil minister za šume in
rudnike Djura Janković, v katerega
roki bodo združena zlasti organizatorna
vprašanja.

V politični javnosti se precej živahno
komentira oni del iz radikalskega pro-
glasa, ki poudarjeno podčrtava poleg mo-
narhije in dinastije narodno in državno
edinstvo kot osnovne točke vsega delo-
vanja JRZ. Smatra se, da se je hotelo
s tem poudarkom demantirati razna po-
grešna mišljenja, ki so se v zadnjem
času razmahašala iz nekaterih nepoučenih
krogov same JRZ ter dala povoda ne-
jasnostim v pogledu njenega programa-
tičnega stališča v teh vprašanjih.

Mnogo se opaža tudi odločnost vr-
hovnega vodstva JRZ, da prepreči sno-
vanje paralelnih organizacij, ki naj bi
se ustanovljale po želji iz nekaterih de-
lov države, kjer so sedaj združene
stranke poprej paralelno. eksistirale,
da bi se vsaj spočetka olajšalo pristop-
panje v JRZ in preprečevalo majorizi-
ranje. Izvršni odbor se je postavil na
stališče, da se morajo ustanovljati eno-
tne organizacije, vodstvo pa naj prevza-
mejo po občinah in srezih s sodelova-
njem ostalih tisti, katerih stranka je
bila poprej na terenu najjačša. Tako bo-
do v Bosni organizacije v onih krajih,
kjer so prijatelji dr. Spahe močnejši,
v njihovih rokah, v ostalih krajih pa
pod vodstvom starih radikalov. V Slove-
niji bodo organizacije JRZ vodili bivši
radikali tam, kjer so oni močnejši, v
ostalih krajih pa pristahi bivše SLS.
Zato se tudi ne bo dopustilo, da se v
bodoče vodijo separatne akcije prista-
šev katerekoli od strank, ki so sedaj
koalirane v JRZ, ter je bil radi tega
n. pr. sestanek starih slovenskih radika-
lov sklican za te dni v Celju v svrhu
enotnega postopanja in ocvanja nji-
hovitv interesov pri organiziranju JRZ,
oblastveno prepovedano.

Komunike Jugoslovenskega neodvisnega kluba

Beograd, 13. septembra. p. Jugosloven-
ski neodvisni nacionalni poslanski klub je
danes izdal naslednji komunike:

»Dne 22. julija t. l. je 12 narodnih po-
slancev ustanovilo Jugoslovenski neodvis-
ni nacionalni klub, ki mu predseduje nar.
post. Milan Božić. Klub je 26. julija v po-
sebni izjavi pojasnil svoj namen. Pouda-

ril je potrebo, da se organizira sodelova-
nje vseh narodnih poslancev, ki trdno vz-
trajajo na stališču narodnega edinstva in
ki so odločni izvajati vse politične kon-
sekvence tega stališča.

Neodvisni klub je odločno podčrtal
svoje težnje po izvajanju jugoslovenske
politike, po organizaciji jugoslovenske-
ga naroda na širši nacionalni osnovi v
rasprotnju z obnovo starih strank s kakr-
šnegakoli vidika.

Neodvisni klub naglašuje nujno potrebo,
da se rešijo vsa neresena politična vpra-
šanja v naši državi, in bo rad podpiral
vsako delo, ki stremi za tem, da se zado-
volje potrebe narodne celote tako, da se
realizirajo pogoji za uspešno reševanje
vseh gospodarskih, finančnih in socialnih
ukrepov, ki se nanašajo na jugoslovenski
narod in zlasti na našo vas.

Neodvisni klub je imel v zvezi s prija-
telji iz senata doslej že nekaj večjih kon-
ferenc s političnimi ljudmi iz vse države,
tako v Sarajevu 7. avgusta, na Pohorju 19.
in 20. avgusta, na Hvaru pa 2. in 3. sep-
tembra. Pripravlja se še nekoliko konferenc
v ostalih krajih Jugoslavije.

Vsa ta akcija ima predvsem namen, obu-
diti v življenju jugoslovenski nacional-
ni pokret, v katerem bodo zbrani vsi
borci za izvajanje čiste jugoslovenske
politike, ki jo je proglasil kralj Uedi-
nitelj za osnovo vsega našega narodne-
ga in državnega življenja.

Organizacijski proglas JRZ

Beograd, 13. septembra. AA. Izvršni
odbor Jugoslovenske radikalske zajednice
je izdal na svoje prijatelje proglas, ki so
ga podpisali g. Ace Stanojević, dr. Milan
Stojadinović, dr. Korošec in dr. Spaho. V
proglasu je rečeno:

»Narodna radikalna stranka, Slovenska
ljudska stranka in Jugoslovenska musli-
manske organizacija so sklenile:

skupno ustanoviti enotno politično

stranko,

ki se bo imenovala Jugoslovenska ra-
dikalna zajednica. Naša osnovna deviza je
»Z narodom in za narod«, kar smo globo-
ko prepričani, da je naš narod popolnoma
zrel in v polni meri zmožen za sodevo-
vanje v vseh državnih zadevah. S to devizo
in s programom, ki smo ga objavili in ki
vsebuje

štiri osnovna in neizpremenljiva načela
— edinstvo države in naroda, monarhija
in dinastija Karadjordjević —

mislimo, da bodo v vrstah jugoslovenske
radikalne zajednice našli prostora ne sa-
mo dosedanjim pristahi teh treh strank, tem
več tudi mnogostevilni drugi državljani,
ki so jim ta osnovna načela draga in za
katera so pripravljeni žrtvovati se in se
boriti z vsemi svojimi silami.

Na poti do ustavitve JRZ bodo brez
dvoma nekatere težkoče, zlasti zaradi
preteklosti. V kolikor so se v naših treh
dosedanjih strankah, zlasti v narodni ra-
dikalni stranki umetno ustvarjale zadnjih
deset let nekatere razcepjenosti, smo pre-
pričani, da tega zdaj ne bo več. Zlasti je
treba pokazati soglasje med člani Narod-
no radikalne stranke, Slovenske ljudske
stranke in Jugoslovenske muslimanske or-
ganizacije, kjerkoli se imajo

na terenu ustanoviti skupni krajevni
odbori. V isti občini in srezu sme biti
samo po ena, enotna organizacija stran-
ke.

Pozivamo vse prijatelje, da se brez od-
laganja iskreno in odločno lotijo dela pri
ustanavljanju jugoslovenske radikalne za-
jednice.

Proglas sporoča nato, da se je ustano-
vila v Beogradu osrednja pisarna JRZ, ka-
teri je treba pošiljati vse strankno kon-
spendenco.

Posvetovanje opozicijskih voditeljev

Beograd, 13. septembra. p. Danes dopol-
dne je prispel s potniškim letalom iz Za-
greba v Beograd eden izmed voditeljev biv-
še KDK g. Vilder. Od 15. se je sestala v
stanovanju Ljube Davidovića konferenca, ki
so se je udeležili poleg Davidovića in Vil-
derja še Joca Jovanović, Milan Grol, Boka
Vlačić in Milan Gavrilović. Razgovarjali so
se o intenzivnejši politični akciji združene
opozicije in o ureditvi nekaterih vprašanj,
ki se nanašajo na notranje odnose med biv-
šo demokratsko in zemljoradniško stranko
ter bivšo KDK. Ožja skupina dr. Mačka na
konferenci ni bila zastopana.

Velika Ljubljana

Podpisan je ukaz o združitvi okoliških občin z Ljubljano — Dosedanji občinski odbori bodo razpuščeni

Beograd, 13. septembra. p. Danes je bil na predlog notranjega ministra podpisan ukaz o komasaciji okoliških občin z mestno občino ljubljansko.

Mestu Ljubljani pripadajo:

občina Moste,
občina Šiška,
občina Vič,
južni del občine Ježica

z naslednjo granico: od stika meje med občinami Šent Vid, Šiška in Ježica vzhodno po stari občinski meji do poti na parceli št. 1103 k. o. Ježica, dalje severni rob te meje do križišča s potjo, ki obkroža na severu kompleks vodo- voda mestne občine ljubljanske, ob severnem robu te meje do križišča s cesto Savlje — Ljubljana, tako da pripadejo mestu parcele št. 701, 700, 699/2 in 696 k. o. Ježica, nato pa po vzhodni strani ceste Savlje — Ljubljana do parlamenta št. 600 in 599 k. o. Ježica in po celami št. 600 in 599 k. o. Ježica in po meji med parcelama 601 in 597 do občinske ceste proti Ježici. Dalje parcela št. 1280, po tej cesti do kamniške železniške proge, dalje po zahodni strani te proge proti jugu do poti na parceli 1890/2 k. o. Stožice, dalje preko proge v vzhodni smeri ob severnem robu parcele št. 1890/1 in 1889 k. o. Stožice do

Tyrševce ceste, ob zapadnem robu te ceste proti jugu preko ceste ob južni meji parcel št. 13 in 428 k. o. Stožice do poti v parceli 1913 do stika te poti z ono na parceli 1910, od tod po severni strani parcel 1910, 1928, 1941, 1951, 1950 k. o. Stožice do meje napram občini Polje.

Od občine Polje jugozapadni del k. o. Šmartno z granico, ki gre od meje napram občini Ježica proti vzhodu ob severnem robu poljske poti s parcelami 1243, 1242, 1253 k. o. Šmartno ter ljubljanski aerodrom. Meja gre nadalje ob poljski poti v parceli 1928 proti zapadu do parcele 926 k. o. Slape, nato do poti parc. 924, proti parceli 924 k. o. Slape do meje z občino Moste.

Štepanja vas od občine Dobrunje z mejo ob potoku Mejaš in od tu ob gozdnih parcelah 589 in 590 do meje med občinama Dobrunje in Rudnik.

V zvezi z izvršeno komasacijo bodo prihodnje dni razrešeni dosedanja ljubljanski občinski odbori kakor tudi občinski odbori z Ljubljano združenih občin ter bo imenovan po istem sistemu kakor v Celju novi občinski odbor.

Pripravlja se tudi izvršitev komasacije mesta Maribor z okoliškimi občinami.

Palestina in židovstvo

Razkol med zionisti in njegovi vzroki — V Palestini se ostro križajo angleški in židovski interesi

Razkol v svetovni organizaciji nacionalnega židovstva, ki je zdaj izvršen tudi formalno s tem, da sta bila za letos sklicana dva svetovna kongresa zionistov — v Luzernu in na Dunaju — obrača pozornost mednarodne javnosti na svojevrstni razvoj kolonizacije v Palestini, kjer nastaja kljub vsem zaprekam nova moderna država.

Vrnitev po svetu razkropljenega židovstva v staro domovino in obnova historične nacionalne države je osnovna ideja zionizma, pokreta za nacionalno emancipacijo židov, ki se je v razmeroma kratkem razdobju iz skromnih početkov razvil v svetovno silo. Ko je njegov utemeljitelj Teodor Herzl leta 1896. izdal svojo knjigo »Židovska država« (Der Judenstaat), jo je uvrščala sodobna kritika v utopično literaturo. Mislil se je zdel preveč fantastična, da bi mogla biti kdaj realizirana; toda našla je kmalu pristašev po vsem svetu in že po preteku enega leta se je sestal v Baslu prvi zionistični kongres. Kmalu je znalo židovstvo z velikim vplivom zainteresirati merodajne politične faktorje skoro vseh evropskih držav za svoj program. Prvi poskusi židovske naselitve so zadeli na skoro nepremagljive ovire. Do leta 1917. je bila Palestina turška provinca, v kateri so bili že sedem stoletij naseljeni Arabci, in vlada v Carigradu tujega pritoka ni dopuščala.

Svetovna vojna je položaj spremenila. Leta 1917. je angleška vlada po zmagi nad Turki s takozvano Balfourjevo deklaracijo dovolila židovstvu, da si ustanovi v Palestini »domačino«. Tako so postale sanje zionistov praktično izvedljive. Toda za prvo le v skromnih mejah. Društvo narodov je poverilo mandat nad Palestino Angliji s klavzulo, da se pripusti naselitev židovstva, toda to naselitev je mandatska oblast regulirala z dokaj strogo prednost. Zlasti je vezala naselitvene certifikate na dokaz gmočnih sredstev, katerih minimum predstavlja razmeroma visoko vsoto. Omejitja je tudi nakupovanje zemljiške posesti.

Vključ vsem oviram pa je židovska kolonizacija stalno rasla. Leta 1928 je znašalo število židovskih kolonistov komaj okroglo 30.000, do letošnjega leta pa je naraslo na 350.000 duš.

Priznati je treba, da je naseljeno židovstvo prineslo v deželo visoko civilizacijo in da je že v kratkem času opravilo ogromno delo. Iz golih tal so vzrasla moderna mesta, razvila se je cvetoča industrija, z melioracijskimi deli se je izboljšala zemlja. V mednarodni trgovini zavzema Palestina že danes pomembno mesto. Če se danes govori ali piše o Palestini, se misli izključno na to, kar je ustvarila energija in organizacijska sposobnost modernega židovstva.

Strogi pogoji za naselitev so imeli za posledico, da je prišlo v deželo dovolj kapitala. Gmočnih sredstev zato ne manjkajo, pač pa se občuti pomanjkanje delovnih moči. Domačini, polnomad-

ska arabska plemena, se težko privajajo zahtevam moderne tovarniške in kmetijske produkcije, revnemu židovskemu prebivalstvu pa je zaprt pot v deželo. Po pravici ugotavljajo zionisti, da se je priselilo več kapitala kakor ljudi.

Druga težava je pomanjkanje zemlje. Vsa pokrajina onkraj Jordana je od leta 1922. za židovsko kolonizacijo zaprta totranski del pa postaja pretesen, zlasti ker je večji del v rokah arabskih domačinov, ki pritoku kolonistov niso prijazni, živijo pa na velike zaščito mandatske oblasti. Leta 1928. je izbruhnila prva arabska protizidovska vstaja, podobni izpadi se od časa do časa ponavljajo in so razumljivi, ker se domačini upravičeno boje, da jih visoko civilizirano in bogato židovstvo popolnoma ne izpodrine.

Vsa državna oblast v Palestini je v rokah zastopnika britskega imperija. Kolonisti nimajo pravice sodelovanja, ustvarili pa so si močno zasebno organizacijo, ki jim nadomešča aparat javne uprave. Na razpolago so jim močni nacionalni fond, ki so organizirali potrebne kredite. Z njih pomočjo so bile poklicane v življenje gospodarske in socialne institucije, ki bi spadale sicer v delokrog državne oblasti. Tudi šolstvo je osnovano na zasebni organizatorni podlagi.

Naravno je, da tako organizirana skupnost stremi po politični veljavi. Židovska eksekutiva je delavna tudi v tej smeri in skrbi za stalno zvezo z mandatsko upravo in zunanjim svetom. V Zenevi ima stalnega zastopnika, ki sicer ni priznan kot oficijelna osebnost, vendar je stalno v stiku z delegati raznih držav in zastopa interese palestinske kolonije. Delo mu je olajšano po solidarnosti mednarodnega židovstva.

Britski imperij sledi razvoju zionistične politike z rezervo in nezaupanjem. Če narase židovski element v Palestini do take moči, da bo tudi po številu prevladal avtohtona plemena, postane prehod iz kolonije v nacionalno židovsko državo zgolj vprašanje časa in s tem bi bili šteti tudi dnevi britskega mandata. Zato skuša upravna oblast zadržati ta proces z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago.

Palestina je za britski imperij prevažna postojanka, kajti ona ni samo s svojo obalo nepogrešljiva oporna točka njegove sredozeemske oblasti, marveč tudi izhodišče za pot, ki vodi po kopnem preko Mosula v Indijo. Jasno je, torej, da ima palestinska politika zionistov računati s trdovratnim odporom britske oblasti.

V tej točki je tudi glavni vir razkola v taboru zionistov. Njih vodstvo, ki ima v rokah eksekutivno in oficijelno palestinsko organizacijo, vodi realno politiko sporazuma z mandatsko oblastjo in se zadovoljuje z razvojem po etapah, opozicijsko krilo zionistov na zahteva radikalno politiko, odreka britski upravi zaupanje in išče zaveznike v drugih državah in pri Društvu narodov.

gospodarskih, socialnih in kulturnih pridobitev zapada, je narodni socializem pravo bratstvo in izraz konstruktivnega dela.

Nato je dr. Göbbels govoril o židovski vlogi v komunistični internacionali. Navedel je delo komunistov v Nemčiji pred politično oblastjo po narodnem socializmu in omenil med drugim, da je padlo 500 narodnih socialistov, ki so bili žrtve nemških komunistov pod vodstvom židov.

Na kraju je dr. Göbbels ostro napadel sovjetsko vladno, češ, da je solidarna z delom komunistične internacionalne.

Beleške

Sestanek slovenskih poslancev vladine večine

Danes se bo vrnil v Ljubljani sestanek slovenskih poslancev, ki so člani kluba vladine večine. Kakor znano nobeden od slovenskih poslancev od sedaj še ni pristopil v JRZ. Z ozirom na spremenjeno politično situacijo bo, kakor čujemo, na sestanku obravnavan predlog, da slovenski poslanci, ki so do sedaj pripadeli vladni večini, izvajajo konsekvence.

Upravni odbor Pokojniškega zavoda razpuščen

Kakor poroča včerajšnji »Slovenec«, je zastopnik ministra za socialno politiko g. Komnenovič razpusil upravni odbor Pokojniškega zavoda zasebnih nameštencev v Ljubljani. Za komisarja Pokojniškega zavoda je imenoval g. dr. Antona Milavca, posestnika iz Ljubljane.

Poziv za podoknico novemu banu dr. Natlačen

Po ljubljani in okolici so v četrtek in včeraj razširili mnogo tisočev letakov naslednje vsebine:

Naš ban dr. Marko Natlačen pozdravljen!

Z brezmejno radostjo je slovenski narod sprejel vest, da stopa na čelo uprave slovenske banovine dr. Marko Natlačen. Ves narod vidi v njem moža zvestobe, moža kristalno čistega značaja, moža poštenjaka, moža dela, neizprosne, kadar gre za pravice naroda.

Prestolnica Slovenije bela Ljubljana v polni meri deli to radost s prebivalstvom cele banovine. Vidni izraz veselja bodi baklada in podoknica, ki se vrši v petek 13. septembra 1935.

Ob sedmih zvečer zbiranje udeležencev na Vodnikovem trgu: koleksariji ob semenišču in Jugoslovanski knjigarni, narodne vođe in predsedniki kraj. odborov JRZ ob Noš nikovem spomeniku, moške in fantje z baklami za Vodnikovim spomenikom ostalo občinstvo ob Mahrovi hiši. (Nato so natisnjena še nadaljnja podrobna navodila.)

Pridite vsi, da v močni manifestaciji pokažemo strnjnost vseh slojev v borbi za načela poštenja, pravičnosti in enakopravnosti! Pripeljte k manifestaciji svoje znanee in prijatelje!

Poklonitev našemu banu naj bo v vsem — v mogočni udeležbi, v navdušenju in vzklihi — manifestacija naše vere v močno Jugoslavijo, naše vdanosti do mladega kralja, naše zvestobe slovenski idealom!

V Zagrebu so z novimi bani zadovoljni

Včerajšnji »Obzorje« objavlja uvodnik o političnem položaju. V njem odobrava imenovanje dveh novih banov in naglašja, da vlada gotovo ne bo ostala le pri teh dveh spremembah. Docela prirodno je, da postavi vlada na najvišja mesta v državi ljudi, ki jim zaupa. Treba bi bilo celo da se spremembe izvršijo na vseh takih mestih, na katerih so sedaj še ljudje Jevtičevega režima. Vsaka vlada mora imeti na vodilnih mestih ljudi svojega zaupanja, ki ne bodo samo formalno izvrševali sprejetih naredb, nego bodo skušali živeti se tudi z duhom v politiko in namere vlade. S tega vidika je bila izbira dr. Natlačen za bana dr. eke banovine zelo dobra. Dr. Natlačen ni običajen uradnik, nego politik in celo eden izmed najbolj vplivnih ljudi bivše SLS, ki pozna razmere v dravski banovini in ki pozna tudi prave namere sedanje vlade. Njegovo imenovanje je eminenčno političnega značaja.

Imenovanje novih banov se mora v splošnem smatrati kot izvajanje političnih smernic JRZ, ker je dr. Natlačen zastopnik bivše SLS, Pannovci (novi ban dunavske banovine) pa prvaki bivše radikalne stranke.

Beograjski komentar k imenovanju novih banov

V beograjskih političnih krogih živahno komentirajo imenovanje novih banov v dravski in dunavski banovini. Po informacijah »Politike« je smatrati ti dve imenovanji za dokaz volje vlade, začeti s polnim izvrševanjem svojega programa pomirjenja. Dosedaj so na terenu med narodom mnogi zlonamerno ovirali vladu pri njenem delu. Vlada je vse to mirno gledala, ker se je hotela prepričati, ali obstoji v resnici namen slabo izvajati njene namere za oblažitve in ureditev političnih prilik med narodom.

Tako pravijo po »Politiki« vladni krogi. Obnem se po informaciji istega lista potrdjujejo glasovi, da je pričakovati še veliko sprememb med uradničkim aparatom. Vlada bo v bodoče budno pazila nad vsem uradništvom, dala izvajati njene namere, in sleherni, ki ne bo vodil njene politike, mora računati s tem, da bo odstavljen s svojega položaja.

Treba pa je pri tem razumeti, da ne gre do intencije vlade v smeri ustvarjanja organizacije JRZ od strani državnih krogov, ker se v ta posel ne bo smel mešati noben organ oblasti. Toda program vlade, ki je bil objavljen z deklaracijo in z dopolnilnimi izjavami predsednika vlade, se bo moral odsej v nepretrženo strojno in brezpogojno izvajati. Ta program pa je, kakor pravi najnovejši proglas JRZ, osnovan na štirih nerazkrajnih temeljih na državnem edinstvu, na narodnem edinstvu, na monarhičnem načelu in na zvestobi nastitji Karadjordjevičev. Ni nobenega dvoma, da je to tudi politika, ki jo hoče voditi vlada in da se torej uradniki, ki se teh smernic držijo, nimatejo bati ničesar, temveč smejo računati v polno podporo vlade. Kar se stranke JRZ tiče, pa stoji po informacijah »Politike« vlada na stališču, da se uradnik v ta posel naj ne meša.

Pogreb senatorja Longa

Washington, 13. septembra. AA. Snoci so pokopali v častni grobnici senatne palače tragično umrlega senatorja Longa. V pogrebnem sprevedu je bilo nad 100.000 ljudi.

Ciril-Methodova družba in naša severna meja

Cirilmetodovski jez je zavrl ponemčevanje in ohranil za Jugoslavijo najlepše pokrajine na severu

Maribor, v septembru.

Družba sv. Cirila in Metoda je bila ustanovljena, da brani naš narod pred potujčevanjem in da čuva slovensko zemljo, po kateri je stegala svojo pohlepno roko tuja grabežljivost. Svoje delo je zastavila tam, kjer je bila najnevarnejša: ob naših narodnih in jezikovnih mejah.

Pomoči je bila potrebna zlasti naša severna pokrajina, kjer se je pridružil nemškemu kapitalu in bojnim organizacijam nacionalnega nemštva še ves avstrijski upravni aparat. Zvest, da stoji za njim močna vsenarodna organizacija, je dajala obmejnemu ljudstvu in njegovim požrtvovalnim krajevnim voditeljem pogum in notranjo silo da so vztrajali in ohranili slovensko narodno posest do odločilne ure osvobodjenja. Ta moralna okrepitev ni bila nič manjše važnosti od materialne pomoči, kateri slednji so bile žal stavljene tesne meje.

Letošnja petdesetletnica organiziranega obrambnega dela je za našo severno mejo praznik hvalečnosti. Hvaležnost velja spominu plemenitih mož, ki so v času nevarnosti prvi stopili na nacionalni branik in zbrali okrog sebe fronto drobnega narodnega dela, velja pa tudi vsem, ki so skozi pol stoletja doprinesli žrtve, da se nam je ohranilo, kar je našega.

Poleg Koroške, ki nam jo je vzela krivica mednarodnih pogodb, ko je sistematična germanizacija ni mogla odtujiti, je bila v času rojstva CMD najbolj izpostavljena pritisku nemške ekspanzije nekdanja Spodnja Štajerska. Pol milijona kompaktno naseljenega slovenskega ljudstva ni mogla izrinuti sila, niti obvladati gospodarska nadmoč. Osvajalna politika se je tedaj vrgla na pridobivanje mladine, da v prihodnjih generacijah doseže manj odporno in nemškemu vplivu bolj pristopno ljudstvo, na grudi, preko katere je vodila velikomemska pot do Trsta in Adrije. Tej svrhi naj bi služila pred vsem šola.

Naj citiramo lapidarno poročilo o germanizaciji smeri avstrijskega šolstva pred petdesetimi leti: poročilo kratko in točno podaja sliko, ki je v naših časih skoro že pozabljena. »Šolstvo na Štajerskem je zla rana na našem narodnem telesu. Nemščina se vtihotaplja v vse ljudske šole, celo v enorazrednice. Ne le po mestih in trgih, nego tudi po vaseh, zlasti v okolici mest in v rudniških krajih ustanavlja Schulvereine v družbi s Südmurko svoje ponemčevalnice. Na tisoče otrok se nam odtuji. Slovenski starši jih izročajo ponemčevalnicam nekaj iz nevednosti, nekaj iz odvisnosti od raznih nemških in nemškutarskih mogotcev.«

Tako, kakor nam pripoveduje to poročilo, je v bistvu ostalo do konca avstrijske dobe, vendar je obrambno delo, organizirano v CMD, s šolami, z izvenšolskim prosvetnim prizadevanjem vsaj v glavnem paralizirala sistematično osvajanje slovenskega naraščaja po nemštvu. CMD je takoj, ko je bila ustanovljena, obrnila vso pozornost ogroženemu severu. Prvi zavod, ki ga je ustanovila je bil leta 1886 otvorjeni otroški vrtec v Celju, ne sicer ob jezikovni meji, vendar v kraju, ki je bil kot važno središče izpostavljen enakemu, ali še hujšemu germanizatornemu pritisku.

Še bolj ogrožena sta bila seveda Maribor in vsa dravska dolina, toda tu je bilo premagati večje težave. Ustanovitev enakega vrtca v Mariboru, sklenjena že leta 1889 se je mogla realizirati šele po petih letih. Še dalje je trajalo da se

je s sredstvi CMD na samostanski šoli omogočil drugi ljudskošolski razred za dekleta. Deška šola v mestu pa je ostala neizpolnjen program. Šele proti koncu vojne se je osnova CMD bližala izpolnitvi, ko je v ljudskem gibanju za majniško deklaracijo ves slovenski narod koncentriral svojo požrtvovalnost za mariborsko šolo. Prišlo pa je osvobodjenje in za slovensko šolo v Mariboru ni bilo več treba zasebne požrtvovalnosti.

Brez te radikalne rešitve bi v mariborskem mestu slovenska mladina vkljub zbranim sredstvom brez dvoma še dolgo čakala na šolo. To uči zlasti izkušnja Cirilmetodove šolske akcije v Studencih, kjer je družba kupila stavbišče, borila pa se je dolga leta brez uspeha za gradbeno dovoljenje, ker so nemškemu županu v njegovem protizakonitem postopanju dajale potuho vse avstrijske instance. Tudi to šolsko vprašanje je rešil šele prevrat, prav tako kakor v sedmem Pobrežju, kjer je tudi CMD imela pripravljeno stavbišče za svojo šolo, a ji niso dali gradbenega dovoljenja.

Pač pa je družbi uspelo ustvariti važno nacionalno postojanko s slovensko šolo na Muti, kjer je kupila leta 1899 graščino Kienhofen in že leto kasneje otvorila deklško enorazrednico, podlago za popolno mešano dvorazredno šolo, ki pa je mogla odpreti svoje duri šele leta 1908. Tudi v Marenbergu so se vršile priprave za družbino šolo, zagotovljeno je bilo zemljišče, ki je samo čakalo ugodne prilike, da se položijo temelji za važno šolsko trdnjavo.

Najvažnejši uspeh svoje šolske politike pa je družba dosegla nedvomno na skrajni obmejni točki, pri Sv. Duhu na Ostrmem vrhu. Tu je občina s finančno pomočjo CMD zgradila javno osnovno šolo in tako v območju pretežno nemškega okraja zagotovila slovenski učni jezik, kljub šolski upravi in naporom Schulvereina. Tragično je, da je baš to šolo ob razmejitvi absurdna mejna črta odrezala od slovenske vasi.

Kar smo tu navedli, so vidni znaki družbenega dela v obmejni pokrajini. Koliko več pa je bilo storjenega, kar je moralo ostati prikrito javnosti in tudi oblastem. O gmočnih podporah in številnih moralnih podporah obmejnega slovenstva ne govori nobena knjiga, in vendar so imele velik pomen. Od koroške meje pa do Špilja in od tod ob Muri pa v Slovenskih gorah se je o vseh važnih točkah vodila evidenca. Kjer so dopuščale razmere in sredstva, je prišla vsaj skromna pomoč.

V tej krajih so tvorile podružnice CMD nacionalne trdnjavski pas; bile so središče nacionalne odpornosti, v mnogih krajih edina ognjišča narodne zavednosti. Neprestane borbe za pravice slovenskega jezika v šoli, napori za premaganje ovir, ki so jih upravne instance grmadile družbinemu šolstvu, kontrola Schulvereinovega prodiranja, kateremu je veljalo zastaviti pot, — vse to je ohranilo nacionalno žilavost in dvigalo delovno energijo. Cirilmetodovski duh je družil narodno vrsto ob meji v nepremagljivo bojno vrsto. Ta zasluga in uspeh sta vredna, da ju slovenski narod ne pozabi.

Kot dober omen naj velja, da vstopa Ciril Metodova družba v svoje drugo polstoletje z novim pozitivnim delom za severno mejo. V Gradišču, tik ob državni mejnikih bo stala v malo mesecih nova šolska stavba, spomenik cirilmetodovske požrtvovalnosti, prvi po prevratu.

Ban dr. Natlačen je prevzel svoje posle

Ljubljana, 13. septembra. Z nočnim brzovlakom se je vrnil iz Beograda v Ljubljano prejšnji ban g. dr. Puc, dočim se je davi z ekspresnim vlakom pripeljal novi ban g. dr. Marko Natlačen. Dopoldne se je v banovi pisarni izvršila predaja poslov in ban dr. Natlačen je danes že začel uradovati. Jutri dopoldne ob osmih se bo g. dr. Puc poslovil od uradništva banske uprave, pol ure kasneje pa bo sprejel uradništvo in se seznanil z njim novi ban g. dr. Natlačen.

Politični somišljeniki bana ur. Natlačen na so nocoj priredili bakljadno in podoknico. Zbrali so se na Vodnikovem trgu, odkoder so v sprevedu, v katerem so igrali tri godbe in so nosili tri državne zastave, odšli pred bansko palačo. V sprevedu je bila tudi skupina narodnih noš. Spotoma so vzklikali novemu banu, ministrom dr. Korošcu in kralju in državi, svobodi itd.

Sestanek zastopnikov Balkanske zveze

Zenova, 13. septembra. p. Jugoslovanski glavni delegat v Zenevi dr. Purić je imel danes popoldne daljši sestanek s angleškim ministrom Edenom.

Zvečer so se sestali zastopniki držav Balkanske zveze. V njenem imenu bo na jutrišnji ajsjekupščine Društva narodov govoril grški zunanji minister Maksimos.

Čsl. poslanik na Oplenec

Beograd, 13. septembra. AA. Češkoslovaški poslanik na našem dvoru Václav Girs je včeraj odšel v spremstvu dosedanega

Pred bansko palačo je godba zaigrala več slovenskih komadov ter jih zaključila s himno »Hej Slovenija«, nato pa so zbori Pevske zveze zapeli »V hribih se dela dan« in »Domovina, mili moj slovenski kraj«. V premorih je zbrano občinstvo vzklikalo banu dr. Natlačen, ki je ves ta čas stal na balkonu banske palače. V kratkem se je g. ban končno zahvalil za ovacije in je med drugim rekel:

»Ko stopam na čelo državne uprave v Sloveniji, je moja srčna želja: Ugasnilo naj bi med nami sovraštvo. Pravu bratstvo sebične požrtvovalne ljubezni, naj bi zaviadalo med nami, obvladalo naša srca in spremljala vsa naša stremjenja in prizadevanja za boljšo bodočnost našega naroda in veličino naše države kraljevine Jugoslavije.«

Godba je z državno himno zaključila podoknico.

vojaškega atašea podpolkovnika Hajena in novega vojaškega atašea polkovnika Malja na Oplenec in položil venec na grob pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Po vrnitvi z Oplenca so gg. Girs, Hajen in Malj odšli pred grob Neznanega junaka na Avali in tudi tam položili venec.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, ponekod nekoliko oblačno, v ostalem stalno in postopno čim dalje bolj toplo vreme.

Dunajska vremenska napoved za danes: Bržkone solčno, gorko in mirno.

Nürnberški kongres

Nürnberg, 13. septembra. AA. S 380 posebnimi vlaki je prišlo na kongres narodne socialistične stranke v Nürnbergu do 340.000 udeležencev.

Dopoldne je govoril na kongresu dr. Göbbels. Baval se je zlasti s komunizmom in med drugim dejal, da je treba pred evropsko javnostjo razgaliti delo komunistične internacionalne. Nato je poudarjal, da je narodni socializem v nasprotju s komunizmom prava ideja, vera in dejstvo, ki se opira na plemo. Uresničenje plemenskega ideala je dalekosežne važnosti za evropsko kulturo. Dočim pomeni komunizem uničenje vseh

Naši kraji in ljudje

Teden Rdečega križa

V vsej kraljevini se prične s 15. t. m. proslava tedna Rdečega križa, katere službo propagandno za njegove vzvišene ideje, pridobivanje članstva, sodelavcev in sredstev za njegovo delo.

Povojne nepovoljne socialne in ekonomske prilike so stavile društvo Rdečega križa pred nove in težke naloge, katere je ono prevzelo ter jih pošteno in v celoti izpolnjevalo. Rdeči križ, ki je bil do svetovne vojne izključno organizacija, da pomaga vojski in državi saniteti v negi bolnikov in ranjenih v vojni, se je razvil v društvo, katero srečavamo kot vodnika, pomočnika in sodelavca pri vseh akcijah milosrčnosti in pomoči ne srečnim in oškodovancem o priliki težkih elementarnih nesreč in pri reševanju ter delu za ublaževanje socialne bede v obče. Društvo se je posvetilo tudi čuvanju narodnega zdravja s tem, da je delalo na izboljšanju higienskih prilik v mestu in vseh, obračajoč pri tem posebno pažnjo šolski deci. Društvo se je brinelo za to da mladino vzgoji, navduši in pripravi za človekoljubno delo Rdečega križa, katero zahteva z vsakim dnem vse širše sodelovanje.

Rdeči križ mora pa imeti pred očmi tudi svoj glavni namen za primer vojne. Rdeči križ je propagator in nosilec ideje mira, bratstva, sloge in ljubezni med narodi. Na žalost in škodo človečanstva nevarnost vojne ni odstranjena. Ko nastopi ta žalostni trenutek v življenju naroda, čaka Rdeči križ težka in velika naloga. Ta bo tem težja in večja v bodoči vojni, ker bodo žrtve z ozirom na orožje, ki postaja vedno strašnejše in morilnejše, težje in številnejše. Dolžnost Rdečega križa je, da se pripravi na ta čas, da pomaga ranjenim in oškodovancem in da ublaži tudi bedo in trpljenje. Treba bo mnogo truda in mnogo sredstev, da se pripravi vse najnujnejše za to delo. Radi tega so izvršeni po vsej kraljevini plakati z znakom in nazivom društva Rdečega križa, v katerih ono opozarja in prosi rodoljubno prebivalstvo, da ni ozlovoljeno, ker mora te dni dati pol dinarja več za odpravo pisma, za vozni listek ali za vstopnice na zabave. Prosi pa tudi, da prostovoljno kaj več nabere družba Rdečega križa. To je dalo in pomoč oškodovancem, bolnikom in ranjenim.

O priliki tedna Rdečega križa se bodo vršile v vsej kraljevini razne prireditve psameznih edicij društva. Tudi v dravski banovini so namenavane take prireditve. Nedelja 15. t. m. bo posvečena skoraj v vseh krajih, kjer obstajajo naši odbori, nabiranjem prostovoljnih prispevkov in članstva. Ljubljanski odbor bo pa prve dni prihodnjega tedna nabiral tudi pomoč obloko za ljubljanske siromake. V sredo 18. t. m. bo priredil ta odbor akademijo v Delavski zbornici. Od drugih odborov so posebno važne prireditve naših občinskih odborov v Rog. Slatini in Ježici. Člene in prijatelje našega društva prosimo, da obiščejo vse te prireditve v čim večjem številu, tako da bodo prispevki v plemenite namene našega društva dosegli tudi v naši banovini čimveč.

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa

Kongres evropskih muslimanov

Sarajevo, 13. septembra
Včeraj je bil v Zenevi odprt prvi kongres evropskih muslimanov. Na tem kongresu sodelujejo tudi predstavniki muslimanov Jugoslavije, ki so ena od najizrazitejših skupin muslimanov v Evropi.

Po svetovni vojni je sicer razpadlo veliko turško carstvo, ustanovile pa so se nekatere islamske države kot nacionalne skupine. Muslimani v lastnih državah in razkropljeni po svetu pa so bili postavljani tudi pred velike nove probleme in zato so že leta 1925 vodilne islamske osebnosti spoznale potrebo enotnega islamskega pokreta in so zaradi tega sklicale v Kairu splošni islamski kongres, ki je svojega zasedanja zaključil v Mekki. Drugi svetovni islamski kongres se je vršil leta 1931 v Jeruzalemu ter preciziral svoje stališče v vseh splošnih islamskih vprašanjih. Ta kongres je imel velik uspeh tudi zaradi tega, ker je dosegel zblizanje

nesprotnih struj sunija in šija. Na jeruzalemskem kongresu je bil izvoljen kongresni izvršni odbor, ki ima na razpolago močan aparat v obliki stalnega urada vseislamskega kongresa. Ta urad je imel svoje podružnice sprva samo po večjih mestih Azije in Afrike, pozneje pa so se podružnice ustanovile tudi po islamskih kolonijah v Evropi. Prva podružnica urada vseislamskega kongresa v Evropi je bila ustanovljena v Berlinu. Naši muslimani imajo v stalnem uradu

vseislamskega kongresa svojega predstavnika v osebi predsednika sarajevskega ulema medžlisa ef. Muftića. Podružnice islamskega kongresnega urada se ustanavljajo tudi po Ameriki in Avstraliji. Prvi kongres evropskih muslimanov bo razpravljao o verskih, kulturnih, socialnih in gospodarskih razmerah evropskih muslimanov, ki so zelo različne, glavna njegova naloga pa je gojitev vzajemnosti med islamskim svetom, ki je raztresen po Evropi.

Prisrčno slovo mednarodnih letalcev Izjave hvale in občudovanja najuglednejših predstavnikov mednarodne aviacije — Kongres v filmu

Dubrovnik, 13. septembra.
Udeleženci jubilejnega kongresa mednarodne zrakoplovne zveze so ob slovesu izrekli in napisali mnogo lepih besed, ki so nam v čast in priznanje. Na poslovnem banketu je predsednik mednarodne zrakoplovne federacije, princ Bibescu takole počastil napredek našega letalstva:

Od onega srečnega leta, ko se je rodil vaš prestolonaslednik, danes kralj Peter II., je vaš Aeroklub pod njegovim protektoratom tako rasel in napredoval, kakor vaš mladi vladar. Posebej moram poudariti, da je napredek vašega letalstva velik, časten in zgleden.

Japonski delegat dr. Tanakadate je mnogo občeval z znanim našim matematikom profesorjem Lipanovićem ter ga prosil, naj bi mu v Tokio poslal kako daljšo razpravo o življenju in delovanju Rujgera Boškovića.

— Stari Dubrovnik zavzema posebno mesto v zgodovini, je dejal dr. Tanakadate, kot rojstni kraj slavnega Rujgera Boškovića, ustanovitelja vede o molekularni fiziki, ki ji danes sledijo mnogi eminentni matematiki in fiziki, bave se z moderno teorijo o strukturi atomov. Narod, ki ima tako velike in močne duševne sile, je za vedno in brez diskusije določen, da bo velik.

Tahir paša, delegat iz Egipta, je dejal: Ti kraji so kakor brezkončne sante. Dubrovnik je čudovito mesto med gorami in najbolj modrim morjem na svetu. Njegova slikovitost daje impresijo starodavne lepe priprave. Dubrovnik je med vsemi novotarijami, ki jih prinaša tempo progressa, ohranil svojo starodavnost. Ohranil je duh starodavnih kulturnih dob. To je le nekaj besed od vsega tega, kar bi vam rad povedal. Žal mi je, ker odhajam, gotovo pa se bom še vrnil.

Mervin Gorman (Anglija): V Dubrovniku sem našel največje užitke, ki sem si jih mogel misliti. Gostoljubje nadkraljuje lepoto našega mesta, nad lepoto mesta pa je samo še ena stvar — lepota mladega naroda, mladeničev in deklet, mož in žena. Dubrovnik se je ohranil in ne more ga pohoditi tempo sedanosti.

Paul Tissandier (Francija): se je kratko izjavil: Ne da se dosti govoriti — očaran sem.

Lavelle Cabot (USA): Modrina neba, blešč južnega solca, rdeče strehe, povsod cvetje in očarljive lepote, simpatično ljudstvo, zlasti kmečko, in največja gostoljubnost v sredini, ki je prepolna lepote, umetnosti in prirode!

Kinsky (Avstrija): Žarko solnce, modro nebo, gostoljubno in milo ljudstvo — to so odlike Dubrovnika. Ni si moglo misliti mesta, ki bi bilo pri-

pravneje, da združijo letalce, navajene z višine gledati lepote sveta.

Von Gronau (Nemčija): Lepšega mesta na kongresu FAI, kakor je Dubrovnik, ni bilo mogoče najti. Hvaležni

Danes ob 20. uri otvoritev novega kina „Sloga“

(bivšega kina »Dvor«). Premiera Franc Leharjeve melodiozne operete

FRASKITA z Jarmilo Novotno in H. H. Bollmannom.

Najnovejši zvočni tednik in drugo!

PRENOVLJENA IN AKUSTIČNO PREUREJENA DVORANA!

Nova zvočna aparatura! Nizke cene 4.—, 6.—, 8.— in 10.— Din.

Predstave v nedeljo ob 15., 17., 19. in 22. uri.

KINO SLOGA

Telef. 27-30

Zanimiva razstava s preizkušnjo živine

Murska Sobota, 13. septembra
Zveza selekcijskih društev za svetloslasno govedo v Murski Soboti je priredila 7. in 8. t. m. razstavo živine. Razstava zaradi dobre organizacije je popularno uspešna. Bila je nameščena v prostorih nekdanjih grofovskih hlevov na Marofu, kjer se je vršilo v soboto ves dan ocenjevanje, v nedeljo pa je bila svečana otvoritev razstave. Od blizu in daleč so prihajali ljudje in slavnostno okrašena Murska Soba je bila dolga in videla toliko tujcev v svoji sredi.

Na okrašenem odru pred razstaviščem so se zbrali v dopoldanskih urah predstavniki oblasti, prišel je odposlanec kmetijskega ministra, ki je prevzel pokroviteljstvo nad razstavo, načelnik inž. Zidanšek, poslanec G. Benko, odlični kmetovalci, iz sosednjih srezov pa tudi od drugod. V imenu Zveze je izpregovoril G. Mikuz, nato pa je inž. Zidanšek sporočil pozdrave pokrovitelja ter gg. bana in podbana. O željah, potrebah in o dejanskem stanju našega kmeta je govoril G. poslanec Benko. Vrsto govorov je zaključil domači župan G. Hartner, nakar so bile razglašene ocene razstavišne živine. Najlepšega bika je imel Vrečič Koloman iz Strukovcev,

najlepšo kravo Gerkeš Peter iz Lutvercev in najlepšo telico Denša Matjaž iz Brezovice. Tudi vsa ostala razstavišna živina je bila odlične kakovosti.

Po ogledu razstave se je vršila svojevrstna in pri nas do sedaj edinstvena tekma živine v hoji, vožnji in oranju, čemur je številno občinstvo sledilo z največjim zanimanjem. Za hojo so tekmovali le biki. Prvi je prehodil 4350 m dolgo progo bik Casarja Jožefa iz Bogojevine v 32 minutah, drugi je potreboval 37 minut. Pri vožnji pa je zmagal s svojo kravo vprego Kuhar Aleksander iz Puzavcev, ki je z 2500 kg težkim vozom prevozil 4350 m dolgo pot v 43 minut. Najzanimivejša pa je bila tekma v oranju. Zmagovalec je bil Kilič Mihael iz Brezovce, ki je v pol ure zoral 716 m površine, drugi pa v istem času 609 m. Po tekmah je bil obhod nagrajene živine po mestu.

Da je razstava vsestransko dobro uspešna, je zasluga vodstva Zveze, ki se ni plašilo truda in je z nesebičnim delom postavilo čvrst temelj nadaljnjemu razvoju in povzdigu pomurske živinoreje. Njene blagodatni bo čutil najbolj kmet sam, ki je potreben vsestranske pomoči.

Pustolovščina Rudolfa Vodopivca

Kako je lažni nadškofov tajnik gradil planinski dom na Korenskem sedlu

Ljubljana, 13. septembra
Ekonom nadškofa dr. Sariča in tajnik nadškofa dr. Bauerja, 36 letni trgovski potnik Rudolf Vodopivec, ki je pod zvenečimi naslovi goljufal pred kratkim po Gorenjskem, je bil danes dopolne zaslišan na policiji, nato pa so ga izročili sodišču. Od onega dne, ko je tako nesramno potegnil ljubljanskega taksiferja, da ga je brez vsake pare nagrade popeljal na Bled, pa do dneva aretacije je Vodopivec preživel živahno razgibano, za nekaj časa

prav lepo uspelo pustolovščino. Ker so mu na Bledu gorela tla pod nogami, je že tisti dan zbežal na Jesenice in potem dalje preko Rateč na avstrijsko stran. Takrat je bil še precej skromno obločen, kakor se pač spodobi za skromnega preganjanca, brez počenega groša v žepu. V takšnem stanju je bil Vodopivec že šestkrat v svojem pestrem življenju in kakor zmerom mu je tudi tokrat svetla ideja pomagala iz zagate.

Dne 20. avgusta, torej dva dni potem, ko je osleparil ljubljanskega šoferja, se je v hiši tesarskega mojstra Lovrenca Kravine v St. Lenartu na Koroškem oglašil mlad, sicer skromno, popotno obločen, a simpatičen, zgovoren gospod. Predstavil se je kot inž. Nikola Mestrovich iz Zagreba, ki mu je Jugoslavija poverila imenitno nalogo, da na Korenskem sedlu zgradi velik, impozanten, turističnemu prometu med obema sosednjima državama namenjen paviljon. Beseda je dala besedo in inž. Mestrovich, v katerem je ljubljans-

ERASMİK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe
boste obnavljali z
ERASMİK
MILOM IN PASTO
ZA ZOBE

Za ugodno
britje uporabljajte
ERASMİK
MILO ZA
BRITJE

ška policija pozneje razkrinkala Vodopivca, je tesarskemu mojstru širokogrudno stavil ponudbo, naj prevzame dela, ki mu bodo vrgla čeden dobiček. Mojster Kravina je bil posla kajpak vesel in je mlademu inženjerju iz Jugoslavije, ki nosi tako veselo priliko življenja in dela s seboj ohranil zaupanje še potem, ko je ta pričel govoriti o nekakšni kavciji 760 šilingov (po naše okrog 6500 Din). Na jugoslovenskem konzulatu v Celovcu mora namreč za konje, ki bodo vozili gradbeni material iz Jugoslavije, plačati za znesek brezpogojno do 10. ure naslednjega dne, a slučajno nima pri sebi toliko denarja Kravina je tepim besedam verjel in izplačal znesek tujcu na roko, obenem pa sta se še domemila, da ga naslednje jutro poišče v hotelu Moser v Celovcu, kjer stane, nato pa pojdeti skupaj na konzulat, da uredita vso reč.

Vodopivec se je iz St. Lenarta v resnici napotil naravnost v Celovec, si nabavil najprej elegantne obleke in perila, nato pa je stopil k Moserju in naročil dve sobi. Eno zase, eno pa za prijatelja Kravino, ki naj mu jo dajo na razpolago, kakor hitro se naslednje jutro oglasi v hotelu. Vodopivec, ki se je tudi v hotelsko knjigo vpisal kot inž. Mestrovich, je vrtarju naročil da ga pred poldvanajsto uro ne sme budit, in ko si je tako z najboljšim uspehim trkom zavaroval hrbet, je na tistem izginil iz hiše in iz mesta, sedel na prvi vlak in se odpeljal proti Gradcu. Ko je naslednje jutro Kravina dopotoval za njim, so mu v hotelu povedali, da gospod inženjer še spi. Nesrečni mojster, ki so ga že začele obhajati slutnje, da je padel v roke sleparju, je odhitel na konzulat, kjer je v resnici izvedel, da je vse skupaj prazna laž. Alarmski je policijo in odhitel nazaj v hotel, a Mestrovichova soba je bila prazna, Vodopivec pa je ta čas že pokušal srečo — na Madžarskem. A kakor kažejo znamenja, mu posli tam niso dli kaj dobrega izpod rok. Pobral je šila in kopta in se čez nekaj dni vrnil v Jugoslavijo, kjer je menil, da bo Ljubljana za vselejemske dni mudila kaj več prilike za kakršnekoli donosne podvige. Nekje v Jenkovi ulici si je našel sobo — gospodinjci se je predstavil kot slušatelj prava — a komaj se je dobro pojavil na ulicah, ga je pobral policija.

Zaradi prepira

z očetom v smrt

Ljubljana, 13. septembra.
V hiši posetnika Kosa v Zgornji Zadobrovi pri Devici Marji v Polju je danes prišlo do družinskega prepira, ki se je nenavadno tragično končal. Ko se je 23 letni domači sin France po trdem delu opoldne vrnil s polja h kosilu, sta se z očetom nekaj malega sporekla, med besedovanjem pa je France na lepem segel po steklenici izloda na polici in jo izpil. Prestašeni oče je sina takoj naložil na voz in odhitel z njim v bolnišnico, a vsa pomoč je bila zaman. Po par urah strašnega trpljenja je France podlegel zastrupitvi.

Cerkev v Tišini oropana

Murska Soba, 13. septembra.
V eno naših najčastitljivejših župnih cerkva na Tišini so vlomili neznanzi zlikovci. Z železnim drogom ali diletom so nasilno vdrli skozi velika cerkvena vrata ter se z istim orodjem lotili tudi tabernaklja. Iz njega so odnesli dragoceni ciborij, vreden nad 5000 Din. Repozitarij in zlati lunulo iz čistega zlata. Škoda zaradi ukradenih predmetov kakor tudi zaradi nasilnega vlom samega je velika. Prebivalstvo je po dogodku zelo razburjeno. Podležem so baje že na sledu.

HON-GA-PAJ:

Prlek v Ljubljani

Lepa si, slovenska govoric! — Tako pravi pesnik in vsi Slovenci z vseh strani našega tako pisanega jezikovnega ozemlja so radi strinjani z njim, vendar pa je treba takoj tudi pristaviti omejitve: Če te lepo govorimo! — Eden glavnih pogojev za lepoto govorce je brez dvoma njena popolnost, to se pravi, da izgovarjamo njene besede cele, da ne izpuščamo kakakega zloga ali pa ga nadomeščamo s slabozvočnim skupkom samih soglasnikov. Razumljivo je sicer, da krajšajo ljudje predolge besede — to opazujejo lahko posebno v Ljubljani, kjer se je tempo prometa in sploh življenja v zadnjih letih tako popesnil, da je eksaktna in odrezava kratkost besed in stavkov vprav življenjska potreba vsakogar, ki hoče ostati na površju. Očiten primer tega pospešenega življenjskega tempa je med drugim vratomolna brzina ljubljanskega tramvaja ali pa tudi ljubljanskih postrežkov. Jezik naj izraža življenjske realnosti — življenje hiti — požuri se tudi ti, jezik. Krajšaj besede kolikor moči! — Konj brez glave ni več konj brez repa pa še zmerom! Zato ne sekaj besedam glav, drugače jih ni več, pač sekaj repove — končnice! Teh je v naši premili slovenščini itak preveč, izumili so jih samo zlobni učitelji in profesorji, da mučijo z njimi bistroglavo mladino! Torej stran z njimi, sekaj, uničuj jih! Če ne moreš drugače, pa jih dosledno požiraj! — In tako, vidite, je glavno pravilo zaradi tega tako blagoljubnega in vsem Slovincem

dragega ljubljanskega narečja, ki sili že tudi v gledališki jezik in ga dobrodejno oplaja, zakaj na deskah ljubljanske drame ne smeš več govoriti, ampak samo še govoriti, in nič storiti, ampak samo še stori.

Kdor ni navajen, da bi postal »pri pošti« in jo zavijal in sekal »po blanske«, lahko pride v hudo zadrego, če ne zna kurstastim besedam polnokrvnih ljubljancev nasaditi pravega repa. O tem ve neki Prlek povedati svojo zanimivo štorijo.

Naš Prlek je prišel v Ljubljano na vselejsem ne toliko v zabavo, zakaj doma na Murskem polju pa v gorah je včasih bolj veselo ko kjerkoli drugod — pač pa v važnem poslu kot konjerejski funkcionar. Dasi se je sam najprijaznejši avtom, je bil velik ljubitelj lepih in iskrih murapoljskih konj ter jih je spremljal tudi na konjsko razstavo v Ljubljano. Tu so ga gospodje od konjereje povabili v ocenjevalno komisijo za razstavljene konje in tako je imel prijetno dolžnost, da se je neko dopoldne pražil na vročem solncu in ocenjeval konje po vseh javnih in tajnih pravilih konjerejskega. Po tem poštenovalnem opravilu, ki je končalo še pred poldnem, mu je ostalo še dovolj časa za nekatere njegove posle. Zato se je prijazno poslovil od ostalih udov ocenjevalne komisije, ki pa svojega dela še ni bila zaključila, saj je bilo treba sestaviti seznam nagradjenih konj, ugotoviti njih vrstni red itd. Sklenili so torej gospodje, da store to po obedu v neki restavraciji. Naš Prlek je celo trikrat vprašal po imenu te gostilne in si ga povrh še zapisal, da bi ga ne pozabil — kajpada tako, kakor ga je pač bil siljal iz ust ljubljanskih gospodov komisije. Nato pa je

krenil za razstavišča v mesto, obletal po svoji jih poslih razne gostilne in hotele, saj je bil tudi vinogradnik ter je o tej priliki posetil svoje kupčijske prijatelje. Ko so ljubljanski zvonovi v donečem sozvočju oznanjali poldan, je bil daleč tam zurnaj na Dolenjski cesti. Spomnil se je napovedane sestanaka ter jo, v opoldanski vročini mahnil nazaj v mestni center. Ker ni poznal voznega reda cestne železnice in ji tudi ni zaupal, je šel kajpada ves čas ob njenem tiru po dolgi Karloški cesti, Florjanski ulici, Starem trgu in tako dalje mimo pošte na takrat še Dunajsko cesto. Navajen hitre hoje in v strahu, da bo zamudil sestanek, je stopal naglo po razgrižanih cestah ter se pri tem neznančno potil. Restavracija, določena za sestanek, mu je bila po imenu znana in vedel je tudi, da je nekje blizu glavne postaje. Na Dunajski cesti je nepričakovano srečal prijazno ljutomersko znanko, sicer rojeno Ljutomerko, ki je bila tudi pripeljala na vselejsem kajpada je bilo svidenje prisrčno — kakor da se nista videla najmanj pol leta — vprašanje sem, vprašanje tja — in ker je bil naš Prlek rojen kavaler, je še pospremljal damo nekaj ulic nazaj proti pošti. Oblovesu ga je znanka vprašala, kam hiti, in Prlek ji je odgovoril: — V restavraciji Leon imamo neki sestanek — saj je to blizu postaje? — Da, blizu postaje, znana restavracija — lahko jo najdete — Medtem je ura kazala že precej proti eni in treba je bilo hiteti še bolj. Skoro beže je dospel do restavracije Leon, kjer si je pošteno oddahnil. Pogledal je v vse prostore — povsod vse prazno in gospodov od komisije nikjer!

No, hvala Bogu, si je mislil, še prežgodej sem prišel! Sedel je v kot, naročil hladilne pijače — bil je potreben — ter čakal. Minilo je četrt ure, minevalo pol — nikogar od nikoder! Natakarcia je hodila mimo njega, prestavljala stole, urejevala mize ter postarani ogledoval samotnega gosta. S časom se mu je zdelo čudno, da je lokal tako prazen, saj je bil edini gost. Naposled, ko se je natakarcia zopet prikazala, jo vpraša ali niso morda prišli neki gospodje sem na kosilo. Pri tem navede tudi nekaj imen. Dekle odgovori, da teh gospodov sploh ne pozna in da ne zahajajo v to restavracijo. — Treba bo pač čakati, morda so se zakasnili! — Pa to je vendar pri Leonu, tako so mi gospodje rekli! — Kajpada jel — Natakarcia zopet odide. — Najbrž je nato v stranskih prostorih pripovedovala o čakajočem gostu, ki povprašuje po nekih gospodih, zakaj slišati je bilo več ženskih glasov in zdaj pa zdaj je nova ženska glavica pokukala izza priprtih dveri v kot, kjer je sedel naš Prlek. Naposled pride natakarcia zopet pa pravi: Gospod, morda so vam rekli, da se najdete pri Leonu! — Kje pa za Boga je to? — vpraša presenečeni Prlek. — Tam na Gosposvetski cesti, nedaleč od velesejke.

Takoj mu je šinilo v misel: Tam sol Jaz pa sem si zapisal pri Leonu! Hudič jih vzame in imena njihovih gostin! — Plačal je in planil na cesto, ki se je kar topila na vrelom poldanskem solncu. Ura je kazala pol dveh. In spet po Dunajski cesti ob tramvaju, ki je zdaj pa zdaj zvonil mimo njega, pa mu ni bilo zaupati! Preveč mu je bilo izkušnje s prejšnjega dne, ko je bil pred magistratom prestopil v napačen voz in se pre-

stopil v napačen voz in se precej časa peljal po Poljanski cesti, torej v napačno smer. Tudi takrat je nazadnje moral peš do svojega cilja.

Zato je krepko pešalil po vročem asfaltu in kdel v duhu vse tiste, ki požirajo končnice besed in zapeljujejo poštenega in polno glanega Prleka v tako nerodne in povrhu še gorke zmore. Skoro brez sapa in ves poten je dospel naposled do Leva na Gosposvetski cesti in našel tam zbrane vse gospode od konjske komisije. Toda ura je kazala že skoro dve. — Zalibog, so dejali gospodje — morali smo pričeti brez vas — silno ste se zamudili. — Res, je dejal naš Prlek, v svoji notranjinski ves ogorčen — zamudil sem se, toda ne po svoji krivdi. Rekli ste mi, da se najdemo pri Leonu, in jaz sem si to tako celo zapisal. — Ne pri Leonu, ampak pri Leonu smo rekli! K Leonu ne hodimo na kosilo. Pač pa po polnoči na okrepčujoče prigrizke in slinico, saj je to predvsem nočni lokal. —

Tako so govorili gospodje od konjske komisije in se grohotali na ves glas. — Potem pa morate v drugič bolj razločno govoriti. Kdo naj drugače razlokuje Leona od Leva, če pa končnic sploh ne izgovarjate ali jih skoro vse požirate! — Tako pa se je jezil naš Prlek. Gospodje so se smejali še bolj in naš nesrečni Prlek je moral razen prepotene srcaje in zmečkanega ovrtnika prenašati še sramoto, da ne zna pošteno slovenski. Vendar so se počasi vsi pomirili. — gospodje od konjske komisije in naš Prlek, in ko je slednji pospremljal svoj že mrzli obed, so mu prvi ob kupici vina celo delali družbo. Naš neprosto voljni »potegujenec Prlek pa ni mogel kaj, da

Domače vesti

* Jubilejna velika skupščina Društva sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo 15. t.m. ob 10. dopoldne v Ljubljani v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul. 27. Na predvečer v soboto se bo vršil ob 20. istomestni zaupni shod. Vodstvo OMD vjudno vabi vse p.m. delegate vseh podružnic, kakor tudi vse pokrovitelje in obrambne skladarje, da se udeležijo važnega shoda. Udeležite se vsi velepomembnega jubileja polstoletnega dela za obrambo našega naroda.

* Ameriški izletniki se poslavljajo. Kakor smo bili obveščeni, se povrne 15. t.m. po Francoski knjigi, ki ima zastopstvo v Ljubljani, Masarykova cesta 14, letošnja največja skupina ameriških Slovencev pod osebnim vodstvom g. Lea Zakravskega, zastopnika v New Yorku, ki je letošnje poletje preživel v domovino naše rojake in sicer na francoskem brzo-parniku »Champlain«. 23 ameriških izletnikov odpotuje iz Ljubljane v nedeljo 15. t.m. da si ogledajo Pariz ter se 18. t.m. vrkeajo v pristanišče Le Havre na največji francoski ekspres-parnik »Normandie«, nosilec sinjega traku Atlantika, ker je tudi naše Slovence navdala misel, preživeti štiri nepozabne dni na tem bajnem pomorskem orjaku. Med njimi se vrača tudi g. župnik v Châcau P. Aleksander Urnaker ter dva nova. Mašnika g. P. Bogoljin in P. Marinshek. Vsem srečno pot!

* Za šefa notranjega oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani je bil postavljen g. docent dr. Ivan Matko, inspektor ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lišajev, vnetij itd. in jo ohrani čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred pošto.

* Palačo mornariškega poveljstva v Zemunu dovršujejo z veliko naglico. Drugo nadstropje bo dovršeno že v kakih 3 tednih in se bodo potem vse pisarne poveljstva mornarice preselile v to palačo. Naglo dovršujejo poslopje za zrakoplovno poveljstvo, ki bo s palačo mornariškega poveljstva tvorilo velik blok, ki bo mejil na 5 ulic in na en trg. Srednji del palače zrakoplovne poveljstva bo imel 9 nadstropij, ostali del pa bo štirinadstropen in bo v njem 400 sob. Palača za zrakoplovno poveljstvo bo dovršena še letos in potem se bo poveljstvo našega zrakoplovstva preselilo iz Novega Sada v Zemun.

* Deseti muzej v Zagrebu. Dvršujejo se priprave za otvoritev desetega muzeja v Zagrebu. To bo metropolitanski muzej za cerkveno umetnost in bo nastanjen, dokler ne zgradijo zanj posebnega poslopja, v prostorih, ki jih da na razpolago zagrebška nadškofija. V tem muzeju bodo zbrane starine in umetnine iz raznih cerkva na področju zagrebške nadškofije. V tem muzeju bo tudi znameniti diptihon, ki ga je bil ukradel znani pustolovec lažni grof Pielich Ina. Na dnevnem redu je tudi vprašanje urečitve higijskega muzeja, ki bi bil enajsti zagrebški muzej.

* Če hočete dobiti dobro službo ali če hočete dosegti v življenju uspehe, se naučite predvsem ugaženega vedenja. Od Vašega nastopa je odvisen Vaš uspeh. Na zabaven in duhoviti način je višji režiser prof. O. Šest v knjigi »Kar po domače« opisal, kako se je treba v življenju ob raznih priložnostih pravilno vesti. Knjiga ima 128 strani in stane samo 30 Din. Naročite jo še danes pri upravi »Zena in človek« Ljubljana, Dalmatinova ul. 10/c.

* Poroka. V Dubrovniku sta se poročila v nedeljo gđ. Stefica Bretnarjeva iz Ljubljane in g. Venceslav Sila, veletrgovca s Sušaka. V starodavni samostanski cerkvi Gospe od Milosrdja jih je po krasnem nagovoru zvezal svjotale gvardijan oče Matija. Nevestina mati je znana hotelirka, ki vodi že več let penzion Merkur in novi moderni hotel Bellevue v Dubrovniku. — Ugodnemu paru iskreno čestitamo!

* V podzemski jami »Huda luknja« pri Velenju priredi v nedeljo 15. t.m. odbor Rdečega križa dopoldanski koncert, popoldan pa vinski trgatve. Prijatelji narave, izrabite nedeljske izletniške vlake.

* Smrt prve bosanske zdravnice. Te dni je umrla v Varšavi po dolgi bolezni prva bosanska zdravica dr. Teodora Krajewska. Medicinske studije je dovršila v Švici, potem pa je pred kakimi 40 leti sprejela ponudbo avstrijske vlade o zdravniški službi v Hercegovini. Tedaj so v Bosni urejevali zdravniško službo, ki pa, za sedena z moškimi močmi, ni mogla doseči svojega cilja med muslimanskim ženstvom.

bi jim naposled ne povedal svojega mnenja o ljubljanski prav po konjerejsko:

— Vsak konjerec — tako je dejal — vé da najlepši konj ni lep, če ima na mestu repa samo nekakšen žalosten obrabljen čopič redke žime. Rep mora biti primerno dolg in kosat. Tako, gospodje, je tudi z besedami naše lepe slovensčine. Po tem bi se vam bilo treba ravnati!

Slišali so gospodje od konjske komisije, kimali in pritrdjevali. Pobiljalsi pa se najbrž niso in z njimi vred tudi ne vsa bela Ljubljana — in še danes velja med Ljubljanici vsak Priek za nepopolnega, torej pomilovanega vrednega Slovence. Zakaj? — Ker govori pač preveč popolno slovensčino.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21—24

Samo še danes ob 4, 7 1/4 in 9 1/4. uri premiera vefilma francoske revolucije.

Rdeči cvet

(Jakobinci)

v režiji: Aleksandra Korda
Predprodaja od 11.—1/13. ure.
Dopolnilo: Lucerna. Smrt belgijske kraljice Astrid.

ki se za nobeno ceno ni dalo pregledati od zdravnikov. Mlada zdravnica Krajewska se je z največjim poštovanjem lotila pionirskega dela in kmalu si je pridobila zaupanje muslimanskega prebivalstva tudi v najbolj zapuščenih naseljih, kamor je prihajala peš ali pa s konjem po nevarnih potih. Službovala je v Tuzli, Mostarju, nadalje pa v Sarajevu. Popolnoma se je naučila srbo-hrvaškega jezika in ni bila revnemu narodu samo zdravnica, temveč tudi požrtvovalna in uspešna učiteljica. Mnogo je sodelovala tudi v raznih medicinskih listih. V prvih povojnih letih upokojena je dolgo odlašala s svojo vrnitvijo v Varšavo, naposled pa je le s težkim srem odpotovala, a je, dokler ji je zdravje dopuščalo, vedno rada obiskovala svojo ljubljeno Bosno. Narod jo je ohranil v častnem in hvaležnem spominu.

PRI RAZGLEDNEM STOLPU

na Planini nad Vrhniko bo v nedeljo zabaven piknik. Ljubljancem se odprejo iz Ljubljane na Vrhniko ob 7.30 ali ob 11.45 in se vračajo ob 21.11. Nedeljska povratna karta (Vrhnika trg) stane 7 Din. Pridite vsi, ki vam je za krasen izlet, diven razgled in zabavo v jesenski naravi!

* Zdravniki prijatelji vina so imeli te dni svoj kongres v Švici. Kongresisti so predstavljali okrog 30 držav, največ pa jih je bilo iz Francije in je bil njih vodja eden od članov francoske akademije. Naloga kongresa je bila, da se na znanstven način dokaže neosnovanost trditve, da je uživanje vina zdravju škodljivo. Na kongresu so prečiteli več referatov, ki navajajo dokaze, da je vino v primernih količinah celo koristno človeškemu organizmu in raznim njegovim funkcijam. Kongresisti so zavzeli tudi svoje stališče proti treznostnemu pokretu. Jugoslavija na tem kongresu ni bila zastopana, dasi je, kakor trdi beograjska »Politika«, pripravljali od bor kongresa tudi v Beograd sporobil, da bo sam kril stroške za pot delegatov. Naše ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja, ki je dobilo to vabilo in obvestilo, je odgovorilo, da v Jugoslaviji sploh ni zdravnikov — prijateljev vina.

* Redni vpis v dopolnilni trgovski šoli v Ljubljani, Kongresni trg 2 II., se vrši od 15. do 25. septembra 1935. Predpis se vrši ves mesec avgust. V DTS se lahko vpiše vsakdo. Pri Doplnitni trgovski šoli se naučite doma, potom dopisovanja moderne jezike, kakor: nemščino, francosčino, italijansčino itd dalje vse trgovske predmete kakor: knjigovodstvo, dopisovanje, stenografijo, računstvo itd., vse združene predmete, ki so potrebni za vodstvo zadržug. V svoji Dvoletni trgovski šoli pripravljajo hkrati svoje učence za privatni izpit na Državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Začetek rednega šolskega leta 1. oktobra.

KATJA DELAKOVA ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

* Trgati ste že videli, kaj ne? Najbrž pa še ne veste, da je prirejena po slavnem Dumasjevem romanu »Dama s kamelijskimi« ki uživa po pravici sloves najlepše ljubezenske zgodbe v svetovni književnosti. Če hočete koga razveseliti z lepo knjigo, mu kupite »Damo s kamelijskimi«. Stane broširana 50 Din, v platnu 60 Din, v polusjuzi pa 75 Din. Naroča se pri Tiskovni družbi v Ljubljani, Selenburgova ulica, dobi se pa po vseh knjigarnah.

* Tihotapski avtomobil. V zadnjem času je bilo v Beogradu več tihotapskih afer na škodo trošarinskega urada. Da bi se izognili plačanju trošarin so nekateri trgovci uredili dobro maskirana skrališča za vtihotapljenjo blaga, najnovejši trik pa je ta, da v svojih tovornih avtomobilih napravljajo dobro skrite shrambe za tihotapeško blago. Te dni so na pančevskem mostu trošarinski organi ustavili trgovca Weingassa, ker se jim je zdel konstrukcija njegovega tovornega avtomobila nekam sumljiva. V avtomobilu so našli dva skrita prostora in je bilo v enem 200, v drugem pa 90 litrov čistega alkohola. Za maskiranje sta bila natovorjena dva velika soda jesaša.

* Huda nesreča v kamnolomu. Pogoste nesreče v kamnolomih so gotovo tu, di dokaz, da se opravlja težko in nevarno delo brez potrebnih varnostnih naprav. »Jutro« je že kratko poročalo o novi taki nesreči blizu Jablanice v Bosni. Ta nesreča je zahtevala eno smrtno dve hudo ranjeni in več lažje poškodovanih žrtev. Nesreča se je pripetila takole: V velikem kamnolomu granita Simgid so delavci podpirali visoko steno. Po eksploziji so se lotili kar na hitro odstranjevanje materijala. Tedaj se je nad podminirano steno sprožil plaz in vse zasul. Ko so plaz odkopali je bil delavec Alija Kulović mrtev, vsi njegovi tovariši pa poškodovani. Huda nesreča je delavce zelo razburila in zahtevali so preiskavo, ki naj bi se bavila tudi z načinom obratovanja v velikem kamnolomu.

Važne statistične podatke o akciji za pobijanje nadijskih motenj in o radijskih naročnikih v interesu sferi naše oddajne postaje prinaša na uvodnem mestu nova številka edine slovenske bogato ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »NAS VAL« ki je danes izšla. Ista številka prinaša še izredno zanimiv članek našega javnega delavca Marjana Tratarja »Moji spomini na prva leta našega radia«. Ina Slokanova je prispelava globoko občuteno črtico »Klavdija«, Josip Ribičič pa satirično-humoristični feljton »Srečka štev. 28.240«. Nadaufujeta se Vukov roman iz naših krajev in o naših ljudeh »Goepa Mica« in v prilogi za naše ljudske odre Turgenjeva slovitka drama »Tuji kruh«. Radijska tehnika poroča o mikrofoni in zvočnikih, izredno bogato ilustrirana filmska

priloga nas pa seznanja z novimi filmi in nas uvaja v skrivnostni filmski sveteljeve. Vaška številka ima stalno 12 stransko prilogo s pregledno urejenimi programi vseh radijskih postaj, stalno modno prilogo in zabavno stran s križankami, magičnimi liki, nagradnimi vprašanji in satirami ter dvotipi. »NAS VAL« ni le najboljši, temveč tudi največji slovenski tednik. Mesecna naročnina znaša komaj 12 dinarjev. Zahtevajte še danes brezplačno na ogled eno številko! Pišite na naslov: Radijska revija »NAS VAL«, Ljubljana.

* Občedele oblike barva v različnih barvah in pisarski tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

u— Manifestacijska prireditev RK na Ježici. V nedeljo 15. t.m. priredi občinski odbor RK svojo redno manifestacijsko prireditev v okviru vsedržavne vsakoletne proslave »Tedna RK« Od pot 8.—8. ure jutraj bo formiranje spreveda pred Zadržnim domom na Ježici. Ob 8. krene spreved z godbo na čelu po Dunajski cesti proti Črnučam. Onstran črnuškega mostu se pridružijo sprevodu Črnučani, nakar krene spreved proti črnuški župni cerkvi, kjer bo ob 9. uri zahvalna služba božja za padle domačine, ki so se v zadnji vojni žrtvovali za naše narodno osvobodjenje. Po maši bodo pred spomenikom molitve z godbo, petjem in govorom. Nato se znova razvije spreved, napravi minihod pred odličniki, ki se bodo udeležili slovesnosti, ter se razide. — Vse udeležence spreveda prosimo, da se vvrste na mesto, ki je zanje določeno. Posebej opozarjamo, da tvorijo svoji padlih v sprevedu posebne skupine. — Lastnike hiš, mimo katerih bo šel spreved, prosimo, da svoje hiše okraše z zastavami, cvetjem in zelenjem. — Če bo slabo vreme, spreved in slovesnost molitve pred spomenikom odpade, dočim vse drugo ostane, t. j. maša, molitve za pokojne se opravijo v cerkvi, ostali del programa, predvidenega pred spomenikom, pa se izvrši v črnuškem društvenem domu. — Občinski odbor RK vjdno vabi občinstvo, da se v obilnem številu udeležijo manifestacijske spreveda in ostalih slovesnosti in da tako pokaže svoje visoko razumevanje za plemenite ideje organizacije RK.

u— Za 50-letni jubilej Društva sv. Cirila in Metoda bodo združene ljubljanske CM podružnice 14. t.m. popoldne pobirale prispevke za jubilejni sklad. Naj ne bo nikogar, ki bi ne položil mal dar, domu na oltar. Vsak, še tako majhen dar, je dobro došel. Z darom pokažite ljubezen do svojega naroda!

KAVARNA »CENTRAL«

Nova damska kapela
Za časa velesajma odprto celo noč.

u— Nabiralna akcija ljubljanskega Pododborja Rdečega križa. Kot uvod v »Tedna Rdečega križa« bodo v nedeljo 15. t.m. od 8.30 do 12.30 nabirale ljubljanske dame na gospodje denarne prispevke na raznih krajih mesta. V času od 11. do 12.30 ure bo pred Narodnim domom promenadni koncert vojaške godbe. Občinstvo se vjdno naproša, da ne odklanja prispevkov, ki bodo prišli v dobro ljubljanskim revešem v bližajočo zimo. Naj ne bo tedaj nikogar, ki ne bi vsaj s skromnim darom prispeval k tej akciji!

u— Poveljstvo državne divizijske oblasti sprejme v službo gradbenega inženirja. Prosnje je vložiti do 5. oktobra. Pogoji so v mestnem vojaškem uradu soba štev. 1.

u— Okrožni urad v Ljubljani je predil svoj delovni čas tako, da prične poslovanje že od pol 8. ure dalje. Ta delovni čas se je tako uredil iz razloga, da imajo zavarovani člani in delodajalci tudi pred nastopom svoje službe možnost, osebno urediti svoje zadeve pri uradu.

u— Sporedni intinmni koncert Glasbene Matice, ki ga izvaja pianist Ant. Trost in čelist Bogomir Leskovic v ponedeljek 16. t.m. ob 20. u. Hubsčovi pevski dvorani, je naslednji: 1) Brahms: Sonata v e-molu za čelo in klavir. 2) Schubert: Sonata v b. duru za klavir in Rahmanninov Sonata za čelo in klavir. Sedleži po 10 Din stojšča po 5 Din so v pridaž v knjigarni Glasbene matice na Kongresnem trgu.

u— Emigrante in prijatelje vabimo, da se polnoštevilno udeležijo otvoritve narodne obrambne razstave OMD jutri ob 9. dop. v Auerspergovem dvorcu (nasproti križevniški cerkvi) in slavnostne skupščine OMD ob 10. v Trgovskem domu. Organizatorno-propagandni odesk Zveze jugoslovanskih emigrantskih društev v Ljubljani.

u— Nov grob. V Rožni dolini X. je umrla gospa Marija Kautičeva, sopotga trgovca in hišna posestnika. Pogreb bo danes ob 15.30 na viško pokopališče. Blag ji spominja, žalujočim iskreno sožalje!

Davek za cerkev

Ptuj, 13. septembra
Razburjenost je med ptujskimi hišnimi posestniki zavladala te dni, ko so sprejeli od cerkveno konkurenčnega odbora mestne župnijske cerkve precej visoke plačilne naloge v iznosu 25% cerkvenega davka, ki naj se uporabi za temeljito popravilo proštjske pristave, ki se nahaja že v popolnoma razpadajočem stanju. Celotni stroški so proračunjeni na 138.000 Din, ki bi naj jih plačalo samo 367 davkoplačevalcev, grob spada en del mesta pod minoritsko faro.

Nimamo ničesar proti temu, da se vzdržuje cerkvena poslopja, ker je to potrebno, smo pa proti temu, da pustijo splotja po več let razpadati, da narastejo nepopolnoma težki stroški, ki naj jih danes plačuje že itak tako slabo situirani trgovci, oblast pa bi morala skrbeti, da se poslopja z malimi stroški redno vzdržujejo. Ker davkoplačevalci tako visokega zneska ne bodo zmogli, je nujno potrebno, da se zaenkrat izvršijo res najnujnejša popravila, ostalo pa se naj odloži za poznejši čas!

u— Za avtobusni bilet na velesajem v Graz od 20. do 22. t.m. je zadnji dan prijave 16. septembra. Cena vožnje, prehrane in prenočišča je 400 Din za osebo. Potni list si mora vsak izletnik nabaviti sam. Avstrijski vizum preskrbi Putnik, Ljubljana.

u— Edo Deržaj zaključil svojo razstavo v Jakopičevem paviljonu v nedeljo zvečer 15. t.m. Ob 10. in 16. vodstvo. Vodi slikar sam!

u— Združene gledaliških igralcev, sekcijska Ljubljana, ima svoj redni občni zbor v nedeljo 22. t.m. ob 10 dop. v opernem gledališču.

u— Enoletni trgovski tečaj na Kongresnem trgu 2 II (Trgovski učni zavod) vpijuje še samo do sobote 14. t.m. — Vsa poljsnila in prospekti brezplačno.

Pride Jutri Hans Söhnker v komediji Poljubi me, Aneta

u— Potovanje po svetu je prijetno, če znaš mednarodni jezik esperanto. Začetniški tečaj bo otvoril Klub esperantistov v Ljubljani v torek 17. t.m. ob 20. v prostorih II. deške meščanske šole, Beethovnova ulica priti.

u— Hudi časi, ki se bližajo s prihaja, jočo zimo za neštete siromake, nalagajo nam vsem dolžnost, da jim vsak po svojih močeh pomoremo. Ljubljanski Rdeči križ, ki je zadnja leta za zimo nabral pri socialno čutečem prebivalstvu slovenske prestolnice toliko pomočnih oblačil, toplaga perila, pokrival, obutve in odel, da je mogel pomoči nuditi tisočim ljubljanskim siromakom in brezposelnih, bo v bližnjem tednu Rdečega križa zanje zopet pobiral. Naj bi ne bilo v Ljubljani nikogar, ki ne bi takoj odbral, kar more utrpeti, ter aš poslal Rdečemu križu, Čopova cesta št. 1, pritičije (Delavska zbornica) ali pa pripravil in shranil do bližnjega dne, ko bo po vsem mestu krožil poseben arto s nabirali Rdečega križa. Pobralo ee bo prihodnji teden od torika do petka vsak dan od 9. do 12. ter od 16. do 18. ure.

u— Rudolf Torkar nam piše iz solne Gorice. Bivši trgovski potnik Rudolf Torkar, glavni junak zadnje kokainske afere, je začel, odkar je pred poldrugim mesecem pobegnil iz ljubljanskih zaporov, na svojevrsten način skrbeti za svojo reklamo. Pred kratkim smo ojavili pismo, ki ga je s svo bode pisal ravnatelj jejnišnice, in smo pri tej priliki zabeležili tudi domnevo, da se na begu najbrž ne bo zatekel v Italijo, ker je tamonjni državlan in vojaški obveznik. Včeraj pa smo prejeli iz Gorice pismo, v katerem se nam Torkar najprej zahvaljuje za prijaznost, da ste blagovolili v Vašem cenjenem dnevniku pisati o moji malenkost, nato pa pristavlja, da se je vkljub pomislekom preselil v solčno Gorico, kjer se po svoji izjavi jako dobro počuti. O pismu na ravnateljstvo jejnišnice, ki smo ga citirali zadnjič, nam zatrjuje, da ga je pisal iz Škofje Loke.

u— Še dva žeparja s velesajma. Razen dvanajstotice, ki je organizirala žeparske trojke na velesajmu in ki jo je vodil znameniti zagrebški sejmiski tat Zvonimir Sape, je policija aretirala predvčeršnjim še dva žepna talova, ki sta delala na svojo roko in sta se komaj dan poprej pripeljala v Ljubljano. Bila sta to 27 letni Ivan Kelam iz slavonske okolice in 23 letni bivši steklarski delavec Ivan Čmarec iz Markuševca pri Zagrebu. Ivan Kelam, ki so ga aretirali na velesajmu, ko je pravkar segel v ročno torbico neke ženske, je kradel po nekem svojevrstnem patentu. V desnem rokavu je imel namreč pripravljeno luknjo, skozi katero je neopaženo segal, pri tem pa ohranjal videz, kakor da ima roko v svojem žepu. Da je policija letos v tako kratkem času iztrebila domala vse talove, ki so prišli po srečo na velesajem, gre mimo ostalih funkcionarjev kriminalnega oddelka zaslugu predvsem podnadzorniku agentov Josipu Hauptmannu, čigar iznajdljivost in neutrudenost sta želi tokrat nekaj prav lepih uspehov.

Iz Maribora

u— Evropske arheologe je v četrtke zvečer pozdrvil v Grajski kleti podžupan R. Golouh v imenu mariborske mestne občine. Svoj govor je ponovil tudi v nemškem jeziku, nakar se mu je v imenu arheologov zahvalil za ljubezni sprejem ravnatelj rimsko-germanske komisije nemške arheološke instituta dr. Gerhard Bersu. Včeraj jutraj so se odlični znanstveniki z rdečim Franciom in v spremstvu vseučiliškega profesorja dr. Sarije, konzervatorja dr. Stelata in prof. Baša odpeljali v Pošto in nato v Hoče, kjer so si ogledali tamonjne arheološke instituta dr. Gerhard Bersu. Včeraj poldne so si ogledali mariborski muzej, kjer jih je v imenu Zgodovinskega in Muzejskega društva pozdrvil prelat dr. Kovarčič. Zvečer so bili odlični znanstveniki gostje vinarske in sadjarske šole, danes v soboto pa zaključijo svojo turnejo po naši državi v obmejnem St. Ilju.

u— Sporedni nedeljski slovesnosti ob polaganju in Llagoseloviti temeljnega kamna obseh novih šol v magdalenskem okraju je naslednji: godba, nagovor mestnega predsednika, himna »Bože pravde« (pojo učenci), vlaganje listine v temeljni kamen, blagoslovitev po škofu dr. Tomažiču, govori predstavnikov vlade in banovine, govor predsednika društva »Šola in dom« dr. L. Poljanca, govor ravnatelja deške meščanske šole Humka, zahvala dijaka meščanske šole, pevski točki meščanske šole, govor šolskega nadzornika Aleksandra Alta, zahvala učenke osnovne šole, pevstva točka osnovnih šol (molitve učencev) in godba.

u— K svečanosti parastosa za padle junake ob priliki prebitja solunske fronte leta 1918, ki bo jutri ob 11. dopoldne na Trgu svobode, ob slabem vremenu pa na Antoniski verandi, vabi mariborski pododbor UOIR vse rezervne častnike in Mariborčane.

u— »Pravcata gora stekla« Beležka pod tem naslovom od 12. t.m. ne odgovarja resnično, kakor nam piše občinski urad iz Ruš. Resnica je le, da so se v nedeljo 8. t.m. fantje v neki gostilni izven Ruš na veselici nekoliko pograbil in potili nekaj kozarcev. To je bilo vse. »Pravcata gora stekla« je nastala le po napačni informaciji poročevalca.

u— Mariborski rojak mornariški kapetan g. Srečko Volčecel je napredoval v čin mornariškega majorja.

u— Ministrstvo trgovine in industrije je odredilo otvoritev paraleleke za prvi razred tukajšnje državne trgovske akademije. Vsi učenci in učenke, ki so bili pri sprejemu v prvi razred odklonjeni, naj se javijo pri ravnateljstvu najkasneje do torka 17. t.m.

u— Nadzorstvo pri gradnji pravoslavne cerkve je pravoslavna cerkvena občina poverila inž. S. Devu.

u— Miha Zemljič na cesti. Kakor bratoma Markucijema, tako je tudi Mihi Zemljiču v času, ko je bil v ječi, prišlo posestvo na bode. Radi boleznij, ki si jo je nakopal, je hotel te dni v bolnišnico, kjer ga pa radi pomanjkanja prostora niso mogli sprejeti. Usmilil se ga je tukajšnji gostilničar in lastnik Prešernove kleti K. Trafenik, ki mu je dal brezplačno na razpolago hrano in stanovanje, usmiljeni ljudje pa se naprošajo, da se z darili v blagu in denarju spomnijo tako težko preizkušene Zemljiča.

u— Lanski gledališki abonement imajo rezervirana dosedanja mesta le še do jutri v nedeljo 15. t.m.

u— Korektura na Kralja Petra trgu. Mestni gradbeni urad je pri regulacijskem načrtu glede prometa na Kralja Petra trgu napravil nekatere korekture, ki jih je sedaj odobrila tudi policijska oblast. Namestu treh bosta samo dva prometna otoka, in sicer ostane otok pred ustjem državnega mosta, dočim se bosta gornja otoka združila v primerno obliko. Sredi tega novega večjega otoka bo majhen paviljon za uslužbence pri bencinskih črpalkah, ki pride na obe strani otoka. Tudi se bodo zaokrožili ostri vogali ob državnem mostu, uredile se bodo pešpoti, otemen z regulacijo pa se bo izvršilo tudi tlakovanje.

u— Prvi letošnji vinski mošt se že toči v Mariboru. Je sicer tako zvana »podberina«, a cena mu je od 6 do 8 dinarjev.

u— Konj je brenil otroka v čelo. Včeraj popoldne bi bil postal 5-letni Bernhardov Vaso s Kralja Petra trga 9 skoraj žrtev konjskega kopita. V Tvrniški ulici se je fantek zagledal v prav mogočega konjčka ter se mu preveč približal. Konj je dečka brenil prav sredi čela ter mu zadel veliko ranino, tako, da so ga morali reševalci prepeljati v bolnico.

u— Obojena pošilanka lastne hiše. Mali kazenski senat je včeraj obsodil 50-letno krošnjarjevo ženo Ivano Kozljančič na 8 mesecev strogega zapora, ker je zažgala svojo hišo, da bi tako prišla do zavarovalnice. Moža in hčerko, ki sta bila soobtožena, je senat oprostil.

Iz Celja

u— Sahovski klub »Gaberje« je priredil 9. t.m. problematični reševalni turnir v čast domačega komponista problemov g. dr. Antona Schwaba. Razpisano nagrado knjižico »Schachregeln des Welt-schachbundes« je dobil g. Štefan Janežič v 2 od 4 dosegljivih točk. Izid simulatne predsednika g. Gornjaka proti svojim članom dne 26. avgusta je bil 5 in pol : 5 in pol. Društveni turnir se je pričel 16. avgusta in traja do 31. oktobra. Udeležuje se ga 22 igralcev.

u— Stavka v cinkarni preklicana. V četrtke zvečer so bila pogajanja med vodstvom celjske cinkarne in zastopniki strokovnega delavstva. Prisotna sta bila tudi zastopnika rudarskega glavnega in sreskega načelstva. Vodja tovarne je izjavil, da ne more sam sklepati v zahtevah delavstva, ker lahko o tem odloča samo upravitelj svet cinkarne, ki je sklopljen za danes k seji. Delavstvo je nato sklenilo, da bo preklicilo stavko in počakalo odločitve upravnega sveta. Včeraj jutraj so prišli delavci zopet na delo. Upanje je, da bo spor v cinkarni danes povojito likvidiran.

u— Poskus samomora na Celjskem kolodvoru. V četrtke okrog 16. je kupila 23 letna brezposelna natakarska Stelka B. iz St. Jurija ob Taboru na stranišču celjskega kolodvoru večjo količino Hvizla. Ko so ljudje opazili, da je stranšče za, sklenjeno in začutili oster duh po Hvizlu, so s silo odprli vrata in našli dekle na zavestno. Z reševalnim avtomobilom so jo prepeljali v bolnico, kjer ji je zdravnik kmalu izločil. Obupno dejanje je za vršila baže radi nesrečne ljubezni.

u— »Nova doba« izide namesto včeraj še danes ob 14.

u— V celjski bolnišnici je umrla včeraj 65 letna Ivana Vedenikova, žena činarja iz Seč pri St. Pavlu.

u— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 komedija »Pozati na svoje skrbie in tri zvočne predigre.

Z Jesenic

u— Kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8.h zvečer, v nedeljo tudi ob 3. uri pop. krasen film »Dvorec na jugu«. Poleg treh zvočnih dodatkov še barven film »Parada lutke«. Sledi vefilelo »Pesem z noba« s Kiepuro.

Iz Tržiča

u— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo krasen film »Živim in ljubim«, tedenske novosti in »Miška Miky«, stajno barvan film.

Iz Novega mesta

u— Sreski odbor društva Rdečega križa priredi ponovno tečaj za prostovoljne bolničarje in bolničarke. Prijavitelje se je p

Gospodarstvo

Naša proizvodnja električne energije

(Iz referata inž. Jos. Ledvinke na današnji skupščini Saveza električnih podjetij kralj. Jugoslavije).

Preteklo leto ni prineslo v primeri s prejšnjimi leti večjih sprememb v pogledu našega električnega gospodarstva. Sicer ne moremo reči, da ni napredka, vendar je ta napredek precej počasen. Proizvodnja električne energije je v preteklem letu znašala v vsej državi 721 milijonov kilovatih ur; v primeri s poslednjim objavljeno statistiko iz leta 1931, ko je znašala proizvodnja 777 milijonov kilovatih ur, je bila lani produkcija še za 7,3% manjša. To zmanjšanje produkcije električne energije je posledica poslabšanja splošnih gospodarskih razmer od leta 1931. do 1934.

V posameznih banovinah so spremembe glede proizvodnje električne energije večje, ker se številka skupne proizvodnje znatno spremenila, če nekaj večjih industrijskih podjetij poveča ali zmanjša obratovanje. V dravski banovini, na katero odpade od skupne proizvodnje 185 milijonov kilovatih ur, beležimo nasproti letu 1931 zmanjšanje za 25%. Savska banovina je pri 110 milijonih kilovatih ur zabeležila 22% povečanje. Največjo spremembo v odstotkih kaže zetska banovina, ki izkazuje pri 25 milijonih kilovatih ur povečanje za 132% in za njo moravska banovina, ki ima pri 41 milijonih kilovatih ur povečanje za 67%. To povečanje je povzročilo intenzivnejše obratovanje pri treh rudarskih podjetjih prav tako, kakor je slabše zaposlenost pri 3 do 4 podjetjih v primorski in drinski banovini imelo za posledico (enako kakor v dravski banovini) zmanjšanje proizvodnje za 17,5 odnosno 26,5%.

Razdeljeno na industrijske in javne električne centrale je slika naslednja: industrijske centrale so lani skupaj proizvedle 265 milijonov kilovatih ur, t. j. za 1,7% manj nego leta 1931; javne centrale pa so proizvedle 451 milijonov kilovatih ur ali 10% manj. Tudi v teh številkah se kaže, kako vpliva na končni rezultat konjunktura pri nekaterih industrijskih odnosno slaba zaposlenost pri drugih. Večji industrijska podjetja, ki so s svojo slabo zaposlenostjo vplivala na številke proizvodnje, dobivajo tok po večini od javnih central (n. pr. Ruše ali Dugi rat).

Kolikor se da ugotoviti je prišlo lani v obrat 14 novih central, 6 javnih in 8 in-

dustrijskih, ki imajo skupaj 3600 kVA. Vsa povečanja obstoječih central znašajo 45.000 kVA, od tega odpade na novi agregat zagrebške centrale 20.000 kVA. Razen v dravski banovini, kjer je bilo lani še precej narejeno za razširjenje omrežja visoke napetosti, je sicer zabeležiti malo napredka. Uvoz električne energije iz inozemstva je lani, kakor prejšnja leta, znašal 1 milijon kilovatih ur. Prizadevanju sušaka Elektro, da se Sušak emancipira od reške centrale, je omogočilo povečanje industrijske centrale v tvornici papirja na Sušaku, odkoder sedaj dobiva Sušak električno energijo. Na ta način se bo v bodoče zmanjšal uvoz na 200.000 kilovatih ur.

V pogledu tarif za električni tok še zelo zaostajamo za inozemstvom, zlasti kar se tiče defrenciranja. Če se upoštevamo da obratujejo mnoge centrale samo zvečer, se ni čuditi, če potrošnja slabo napreduje. Vprašanje novih modernih tarifov je zaradi tega velikega pomena za bodoči razvoj elektrifikacije. Omeniti je tu uspelo akcijo družbe Elektro-Makš v Sremsu, ki je vzela potrošnje v prejšnjem letu za bazo in se je postavila na stališče, da pomeni ves tok, ki ga več odda, četudi po nižji ceni, čisti dobiček. Ta centrala obračuna višek porabe s popustom 50% in v efekt tega je bil, da se je potrošnja znatno dvignila. Oviru v tem pogledu obstaja predvsem glede trošarine na električni tok, ki se ne da znižati vzporedno z znižanjem cene. Uvedba trošarine je sploh neugodno vplivala, ker je povzročila zaradi podražitve zmanjšanje potrošnje.

Vprašanje statistike naših central, proizvodnje in potrošnje električne energije je še vedno odprto. Številke, ki smo jih navedli so sestavljene po podatkih gradbenega ministrstva, nekaterih bankih uprav in nekaterih večjih central. Potrebno bi bilo, da bi Savez električnih podjetij kraljevine Jugoslavije sam vzel stvar v roke. Zato bi bila potrebna denarna sredstva in obveza vseh podjetij, javnih in privatnih, da Savezu pravčasno dajo na razpolago številke o proizvodnji in potrošnji. Končno bi bilo potrebno, da bi vse banke uprave obveščale Savez o vseh izdanih dovoljenjih za gradnjo novih central in za razširjenje obstoječih.

— Začetek letošnje vinske trgate. Po čl. 8. zakona o vinu in čl. 28. pravilnika k temu zakonu je dovoljeno trgati namizno grozdje, čim dozori. Obča trgatve grozdja vinskih sort pa se ne sme vršiti pred rokom, ki ga določijo aparazumsko s sreskim načelstvom za svoj okoliš občinske uprave. Občinska uprava lahko dovoljuje sporazumno s prizadetimi vinogradniki trgatve ranih vinskih sort tudi pred rokom za splošno trgatve, prav tako tudi podpiranje bolnega grozdja kasnih sort. Neupoštevanje določenega roka, to je vsako predčasno trgatve kaznuje po § 30. zakona o vinu pristojno sresko načelstvo z globo 25 do 1000 Din ali z zaporom 1 do 14 dni. Občinske uprave naj določijo letos čim poznejši rok za pričetek splošne trgatve v svojem okolišu. Ta rok ne sme biti določen pred 1. oktobrom, izjema so dovoljene le v slučaju, če bi bil zaradi deževnega vremena ali drugih elementarnih neugodnih okoliščin pridelek. Po službeni dolžnosti se ima prijaviti vsak primer predčasne trgatve pristojnemu sreskemu načelstvu.

— Avstrija je izpala svoj kontigent za izvoz raznega lesa v Italijo. Avstrijski izvoz lesa v Italijo se je v zadnjem času ustavil, ker je Avstrija izpala svoj kontingent. Avstrijski kontingent za izvoz mehkega lesa v Italijo znaša 330.000 ton in velja od novembra do novembra. Dočim je še v početku leta kazalo, da Avstrija kontingenta ne bo mogla izkoristiti, se je že v marcu izpustila na 4740 vagonov in se je tudi v aprilu in maju držal nad 4000 vagonov. Avstriji si seveda prizadeva, da doseže še dodatni kontingent.

— Premije za izvoz grozdja v Nemčijo. Kakor znano, daje Privilegirana izvozna družba premije za izvoz jabolk v Nemčijo in sicer v višini 30 Din za 100 kg nepakiranih jabolk in 75 Din za 100 kg jabolk v odprtih zabojih. Na enak način daje sedaj Prizad tudi izvozno premijo pri izvozu grozdja v Nemčijo, in sicer v višini 40 Din za 100 kg grozdja.

Združenje trgovcev v Kranju je o priliki 15-letnega obstoja izdalo za občni zbor, ki se bo vršil v četrtek 19. t. m., lično knjižico ki vsebuje zanimiv gospodarski pregled sreza in prikazuje 15-letno plodono delovanje združenja. Kot dodatek vsebuje knjižica najvažnejše določbe zakona o obtrih, zakona o neposrednih davkih, zakona o takсах in zakona o davku na poslovi promet. Knjižico je sestavljal in uredil tajnik združenja g. Zmago Kožman.

— Češkoslovaška kupuje našo pšenico. Predsednik češkoslovaške monopolne žitne družbe dr. Feilerabend je odpotoval v Beograd, kjer se pogaja s Privilegirano izvozno družbo za nakup 10.000 vagonov naše pšenice nove letine in sicer v smislu češkoslovaških trgovinsko-političnih obveznosti.

Borze

13. septembra

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaj deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 8,48—8,58. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,5250, v angleških funtih po 232,55 in v grških bonih po 34,50, dočim so španske pezeze nudili po 5,6750. Na zagrebškem efektu tržišču je vojna škoda notirala 371—372,50 (v Beogradu je bil promet po 372). Zaključki pa so bili v 8% Blairovem posojilu po 80 in 80,50 in v delnicah PAB po 230,75 in 231.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2957,44—2972,03 Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 738,11—

743,17. Curih 1431,22—1461,29, London 215,70—217,76, Newyork 4843,94—4880,25 Paris 288,50—289,94, Praga 180,97—182,08, Trst 856,67—859,76.

Curih. Beograd 7, Pariz 20,25875, London 15,1775, Newyork 307,50, Bruselj 51,8750, Milan 25,0750, Madrid 41,9750, Amsterdam 207,60, Berlin 123,66, Dunaj 57,40, Stockholm 78,25, Oslo 78,25, København 67,75, Praga 12,71, Varšava 57,90, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 371—372,50, za sept.-dec. 371—372, 7% invest. 80—81, 4% agrarne 45—46,50, 7% Blair 72—72,50, 8% Blair 80—81, 7% Drž. hip. banka 76 den., 6% begluške 63,50 do 64,50; delnice: Trboveljaka 100 den., PAB 230,75—231.

Beograd. Vojna škoda 371,50—372 (372), 7% stabiliz. 81,50—82 (82), 7% invest. 82 do 83, 7% Blair 72,50 bl., 7% Drž. hip. banka 75—76, 6% begluške 66,75—67 (66,90 do 67), 4% agrarne 46,50—47,25, Nar. banka 5880 den., PAB 231,50—232,50 (232).

Blagovna tržišča

HMELJ

• Zatec, 13. septembra. Na žateškem hmeljskem trgu je tendenca nadalje zelo čvrsta in se je cena za najboljšo blago

Z velesojma in jadranske razstave

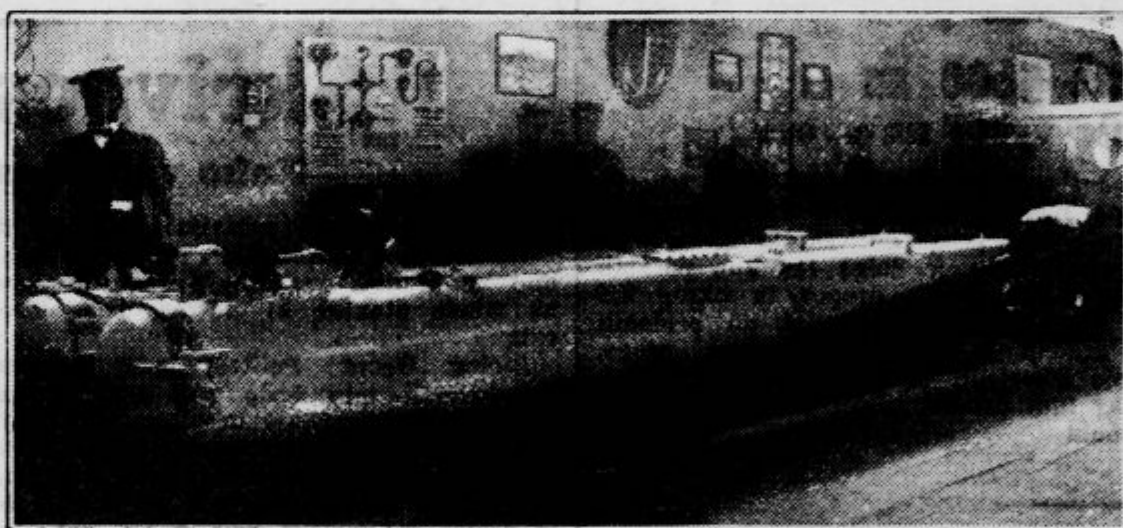
Veliko pozornost vzbujajo na velesojmu angorski kunce, razstavljeni v paviljonu »F« takoj pri vходу. Vsa obiskovalca ogledujejo to razstavo, ki jo je priredilo društvo rejcev angorskih kuncev s sedežem v Kočevju. Razstava nazorno prikazuje vse podrobnosti iz reje angorskega kunca in njeno korist.

1000 Din letnega dohodka nudi reja 12 angorskih odraslih kuncev.

polg tega pa vrže prodaja mladičev, kožic in uporaba mesa tudi lepe dohodka.

Najlepši so izdelki iz angorske preje ki se dobro pere in ne izgubi na barvi in trpežnosti. Pravijo, da je nošnja perila iz angorske volne sigurno sredstvo za stalno odpravo revmatizma. Kožuh angorskega kunca je zelo podoben polarni lisici. Od 12 kuncev dobi rejec na leto 4 kg angorske volne, za katero prejme pri društvu, ki posreduje prodajo, po 250 Din za 1 kg. Pri vsem tem je prehrana kuncev zvešana s tako malimi stroški, da je omogočeno tudi najrevnejšim baviti se s to rejo.

Vsa strokovna navodila, kako je gojiti angorske kunce, dalje navodila za sortiranje in odpošiljanje volne itd. prejemajo člani vsak mesec v svojem društvenem glasilu: Rejec malih živali, ki obravnava tudi ostale panoge reje malih živali, kakor koz, ovac, perutnine, kuncev, golobov, ptic, kanarčkov, psov itd. List je danes skupno glasilo 26 društev za rejo malih živali. Obenem je tudi glasilo novoustanovljene Zveze društev rejcev malih živali v Ljubljani. Vsak član kateregakoli društva prejema list brezplačno, ako je poravnal društveno članarino v tekočem letu. Še nekaj dni imate na razpolago, da si ogledate razstavo angorskih kuncev v paviljonu F na velesojmu.

Na sliki vidimo dvojno cev za nadvožno lansiranje torpedov, ki je razstavljena na jadranski razstavi.

Sokol

Sokolsko društvo Ljubljana II. prične z redno telovadbo v telovadnici I. drž. realne gimnazije v Vegovi ulici 16. t. m. po tem-le redu: V poned., sredo in petek od 18.—19. moška deca, od 19.—20. m. naraščaj, od 20.—21.30 člani, V torek in četrtek od 18.—19. ženske deca, od 19.—20. ženski naraščaj in od 20.—21.30 članice. Deco se bo vpisovalo le, ako pride v spremstvu staršev. Načelnistvo.

Sokolsko društvo Ljubljana II. priredi jutri v nedeljo, izlet na Sv. Planino. Odhod z jutranjim vlakom ob 7.22 z glavnega kolodvorja. Vabimo članstvo, da se izleta udeležijo v čim večjem številu. Načelnistvo.

Sokolski dom v Medvodah: Po dveletnem agilnem delu sedanje uprave smo se končno odločili zgraditi nov dom na idealnem letnem telovadščem ob Sori. Niso nas preplašili kritični gospodarski časi, niti delo in napori. Pred dobrimi tremi leti smo se zapele lopate in krampi navdušenih kulikarjev. Udarili smo temelji, zrasli so zidovi in danes stoji pokrita lepa 28 m dolga in 10 m široka stavba, ki bo v ponos organizaciji in okras kraja. Dobre tekunje imamo iz preteklih časov našega sokolovanja, zato je naš letnji cilj samo telovadnica z odrom. Tu bomo razvijali svoje fizične in duševne sile, nabirali pa bomo seveda tudi denarna sredstva, da pridemo iz prve etape k drugi in kasneje dogradimo še ostalo delo, ki je zamišljeno v načrtu. Časi so glede na material in delovno moč zelo ugodni, kajti stavba nas stane skoraj tretjino manj nego smo računali. Za to se imamo zahvaliti vneti meri stavbeniku br. Zontarju iz Skofje Loke, ki je delo solidno prevzel in ga to izdelal. Naklonjeni so nam skoro vsi krajevni faktorji in so prispevali v lesu in denarju. Ne nekateri so nam pomogli odrekli, toda mi se tega nismo ustrašili in smo kljub temu zgradili dom. Za izdelavo in opremo

podbojških partijskih dvigal na 1800 kč na 60 kg (66,60 Din na kg), sicer pa se prvotno blago kupuje po 1725-1760 Kč na 60 kg.

2170.

+ Chicago 13. t.m.) Začetni tečaj: pšenica: za sept. 91,3750, za dec. 92,3750, za maj 93,25; turščica: za sept. 75,50, za maj 76,25; + Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence čvrsta. Pšenica (78 kg): baška 128—131; baška, ladja Tisa 134—136; ladja Begoj 133—135; elavonska 122—124; sremaka 124—131; banatska 127—131. Oves: baški, sremaki in slavonski 104 do 106. Ječmen: baški in sremaki 120—122,50. Koruza: baška in sremaka 87—89; banatska 86—89. Moka: baška in banatska »Oge in »Ogge 195—215; »2e 175—195; »5e 155—175; »6e 135—155; »7e 115—125; »8e 100—105. Otrobi: baški, sremaki in banatski 85—87,50. Fižol: baški in sremaki beli 275—285.

+ Budimpeštanska terminska borza (12. t.m.) Tendence slaba. Pšenica: za okt. 15,06 — 15,06, za marec 16,60 — 16,61, Turščica: za maj 14,80-14,82.

BOMBAL

+ Liverpool (12. t.m.) Tendence etačna. Zaključni tečaj: za okt. 5,74 (prejšnji dan 5,78), za dec. 5,74 (5,73). + Newyork (12. t.m.) Tendence stalna. Zaključni tečaj: za sept. 10,43 (10,40).

Smrt po poškodbi z nožem

Putj, 13. septembra

Poboji in pretepi so v zadnjem času v našem okraju malo ponehali in že smo upali, da so se fantje na deželi spametovali. Zal pa je bila nedavno spet zadana smrtna poškodba. Sešla sta se posestnikov sin J. Janžekovič in viničar Anton Hojnik, oba iz Senčaka, ki se v razgovoru nista mogla strinjati zaradi neke zadeve. In že je prišlo med njima do prepira, v katerem je spet odločeval nož. Hojnik je zabodel svojega nasprotnika Janžekoviča z žepnim nožem globoko v hrbet. Janžekovič, ki je ostal v domači zdravniški oskrbi, je kljub vneti negi poškodbi podlegel. Za zadevo je zvedelo tudi sodišče, ki je odredilo obdukcijo trupla pokojnega Janžekoviča v mrtvašnici pri Sv. Lovrencu v Sl. gor. Sodna preiskava bo dognala vzrok smrti in pa krivdo Hojnika.

Socialno skrbstvo na Goriškem

Te dni je tajnik pokrajinske zveze kmetijskih delavcev izdal okrožnico z novimi navodili za izvajanje zakonskih določb o socialnem zavarovanju. Okrožnica kaže, da socialno zavarovanje poljskih delavcev v goriških pokrajini še daleč ni tako popolno, kakor se po splošno sodi. Zakon o obveznem socialnem zavarovanju delavstva je v veljavi že 10. leto in bi bilo pričakovati, da se bo v tem času spričlo obilgatočnega članstva delavstva v fašističnih sindikatih socialno zavarovanje izvedlo do zadnje podrobnosti in poslednjega delavca.

Okrožnica sama pravi: Rezultati štetja stalno plačanega delavstva (blapcev, delci itd.) ki so sedaj v teku, in preiskava, ki jo je zveza uvedla v zadnjem času, so jasno pokazali, da se določbe zakona o socialnem zavarovanju (proti trvalnosti, tuberkulozi in zaradi starosti) po vsej pokrajini izvajale le v zelo omejeni meri. Socialno zavarovanih je izredno malo stalno nameščenih kmetijskih delavcev, med poljskimi delavci pa ni skoraj nobenega. Organi, ki so podrejeni zvezi, morajo zaradi tega s sodelovanjem zaupnikov zveze kmetovalcev uvesti strogo nadzorstvo in vsak primer, v katerem doženejo, da se določbe zakona ne izpolnjujejo, prijaviti zvezi. V prijavah morajo biti navedena imena delodajalcev in vseh njegovih delavcev. Sedanja situacija se mora vseskozi odpraviti in razmere je treba normalizirati in moralizirati.

Nedvomno je vsa akcija v korist kmetijskega delavstva utemeljena. Na drugi strani pa je tudi jasno, da se bo položaj naših malih kmetijskih posestnikov spričlo socialnih dajatev znatno poslabšal, ker zakon v zadostni meri ne vpoštevja razmer v goriški in drugih sosednjih pokrajinah, kjer tvorijo mali kmetijski posestniki ali s tem ali dvema hlasecema še vedno pretežno večino kmetovalcev. Zakon se ostra predvsem na položaj v ostalih italijanskih deželah, kjer je kmetič posest razdeljen na malo številne veleposesnike, ki s lahkom prenašajo bremena, kakršna so prispevki za socialna zavarovanja. Pa tudi poljskemu delavcu, katerega meze so padle na dobro lino na uro, položaj z njegovega vidika nikakor ne bo olajšan.

Drobne novice

V tržaški pokrajini se je meseca avgusta rodilo 463 otrok, umrlo pa je 283 ljudi, tako da znaša naravni prirastek prebivalstva v pokrajini 180 oseb. Čeprav je prirastek znašal v Trstu 99, na deželi pa 81 ljudi, je po vseh sorazmerno še vedno mnogo večji kakor v glavnem mestu pokrajine.

V tržaških listih je bil včeraj objavljen nov poziv sindikalnega posredovalnega urada za delo na nezaposlene strokovno kvalificirane delavce, ki jih nameravajo poslati v vzhodno Afriko. Ponujajo jim zelo visoke plače.

V vzhodno Afriko je odpotovalo v četrti opločni 400 mornarjev iz Pule. Mornarji pripadajo bataljonu »San Marco«. Kakor običajno, so fašistične organizacije priredile tudi ob njihovem odhodu večje manifestacije.

Občinska uprava v Izoli se pogaja s nekim denarnim zavodom za posojilo v znesku 300.000 lir. S posojilom namerava konsolidirati svoje dosedanje dolgeve.

Poročne nagrade. Včeraj smo poročali, da so nekatere občinske uprave v Istri ustanovile posebne fondе za nagrade novoporočencem. Kakor poroča »Corriere Istriano«, je občinska uprava v Labinu določila v to svrhu 15.750 lir. Vsako leto bo razdeljenih 9 nagrad po 350 lir. Fond je določen za dobo 5 let. Pulska občinska uprava pa je za prihodnje leto določila 10 nagrad po 500 lir.

V Pull še nekaj časa gradijo novo pošto palačo. Ko so postavili temelje za to stavbo, so moral kopati zelo globoko, da so prišli do žive skale, na katero so nalepili še nekaj metrov pod morsko gladino. Palača bo stala več milijonov lir.

V Pull bodo prihodnje leto zgradili dve novi ljudski šoli. Občina bo v to svrhu namajala okrog 100.000 lir posojila.

Po Poreču priredi v nedeljo istrska zveza »Dopolavora« veliko zborovanje. Pravijo, da se bo na njem zbralo okrog 10.000 »dopolavorovcev«. Iz Trsta bo 12 parnikov pripeljalo v Poreč nekaj tisoč Tržičanov. Listi seveda intenzivno propagirajo za to manifestacijo.

»Prijeteljski sreča« tudi v Trstu in Pull. Policijski upravi v Trstu in Pull sta te dni opozorili ljudi na verigo pisem, ki krožijo po obeh mestih in v katerih obljublja prejemnikom razne nagrade. Pisma so sestavljena na prav enak način, kakor ona, ki so pred tedni krožila po Ljubljani. Policija grozi s kaznijo vsem, ki bi posegali po taki »prijeteljski sreči«.

V Kobaridu bo vršil začasno poslobo občinskega tajnika geom. Aldo Dosi iz Tolmina, ker je odšel stalno nameščeni tajnik Valle na daljni dopust.

Gospodarske vesti

— K načrtu sanacije Mestne hranilnice Ljubljanske. Prejeli smo: Zadnji zvezek »Kronike slovenskih mest« prinaša na straneh 146 — 150 stvarno pisan članek g. dr. Vladimir Murka »Pomen Mestne hranilnice ljubljanske za gospodarski procvit Ljubljane«. Članek je tako poučen, da bi si ga morali prečitati vsi ljubljanski meščani, zlasti tisti člani mestne uprave. O priliki čitanja teh vrstic naj bi se spomnili moralne in tudi pravne obveznosti, ki jo imajo do hranilnice. Omembe vredno je, kako je zagrebška mestna občina izvršila svojo obveznost, da pomaga svoji mestni hranilnici: banjka je posojilo pri Državni hipotekarni banki in je z izkupičkom povrnila posojilnici velik del svojega dolga. Priporočljivo bi bilo, da tudi ljubljanska mestna občina pristopi na ta način k definitivni ureditvi izplačil pri Mestni hranilnici ljubljanske osebno ker je občinski svet sprejel tozadevni sklep že meseca dec. 1934. Vkljub temu sklep še do danes ni bil izvršen.

Človek, živali in vreme

Suhe roke pomenijo dež — Selitev ptic v rani jeseni — Tudi drevje čuti vnaprej značaj zime

Človekovo ugodje je v veliki meri odvisno od vremena. Kdor trpi na revmatizem, čuti že dneve naprej, da se bliža slabo vreme. To in pa zadeva s kurjimi očesi, starimi ranami, glavobolom, neugodjem in podobnim so tako znane stvari, da nam jih ni treba na dolgo razlagati. Tudi suhe roke napovedujejo dež.

Od prastarih časov sem veljalo vsakovrstne živali za izborne vremenske preroke. Kadar pes in mačka grizeta travo, ali kadar se mačka valja po hrbtu in pleza na ognjišče, je pričakovati dežja ali nevihte. Če mačka kiha, tedaj bo lepo vreme. Prav tako se bliža deževno vreme, če lazijo prašiči zgodaj po svojih hlevih. Če plezajo ovce zvečer na visoke skale, je pričakovati lepega stalnega vremena. Lisice, volkovi in druge gozdne živali se zatekajo pred hudim mrazom v bližino človeških bivaljš.

Kadar se ptice pričene seliti zgodaj v jeseni, tedaj bo zima kmalu tu. Če kukavica spomladi kuka na golih drevesih, bo letina slaba. Če sedi divji petelin visoko na drevesu, tedaj bo zgodnja zima. Skopa bo letina, kadar golobi in galeti neumorno vrešijo. Če letijo žerjavi nizko bo zima polna snega, če letijo visoko, bo zelo mrzla, a snega bo malo. Če letijo lastavice nizko, je pričakovati dežja, če letijo visoko bo vreme lepo.

Tudi mravlje in čebele čutijo baže dolgo prej, kakšno bo vreme. Pred toplimi, suhimi poletji gradijo mravlje ostrejša in strma mravljišča, narobe pa pred hladnimi in deževnimi poletji. Kadar se mravlje in čebele oddaljujejo daleč od svojih bivaljš, vohajo dež. Tedaj se tudi druge živali rade skrijejo pod liste in pajki ne predejo svojih mrež. Nasprotno pa so pajki v tem pogledu pridni pred lepim vreme-

nom in vetrom. Če imajo jeretike, bukke in hrasti mnogo plodu, bo zima ostra. Zgodnje odpadanje listov napoveduje milo jesen, če se pa listje na jerebikah ohrani nenavadno dolgo, tedaj je računati hladno pomladjo.

Za nevihte je zelo občutljiva pajkva. Dokazali so, da nanjo posebno vpliva ozračna elektrika. Pred nevihtami plavajo te živali nemirno po kozarcu, dočim ostajajo drugače mirno pri tleh.

Zemljo ima v glavi

V Parizu zbujajo veliko pozornost mladi sluhatelj geografije Edmond Chaliar. Mladenič ima zemljo dobesedno v glavi. Pri nekem izpitu so mu naložili, naj nariše svetovno karto na pamet. V sedmih urah je to nalogo opravil. Njegova karta, za katero ni uporabil nobenih pripomočkov, je naravnost dokumentarno točna. Poleg obrisov posameznih celin in dežel je vrisal tudi večja gorovja, otoke in reke, na zadnje pa je postavil 500 mest natančno tja, kamor spadajo na karti.

Najdaljša pot do pisarne

Moderna prometna tehnika je napravila človeka precej neodvisnega od razdalje med njegovim bivaljšem in krajem dela. V modernih deželah so n. pr. sto tisoči ljudi, ki opravljajo vsak dan z železnico ali avtomobilom do 60 km poti do pisarne ali delavnice in nazaj. Rekord v tem pogledu pa ima najbrže angleški veletrgovec Harold Park Stephenson.

Njegov dom leži namreč v bližini Seaham Harbourja, skoraj ob Škotski meji, njegova pisarna pa je 400 km daleč v Londonu. Vsak dan ob 6. zjutraj sede Stephenson v svoje letalo in pristane ob 8 in pol na londonskem letališču Croydonu, od koder ga potem avto pelje do pisarne. Ob 9. v njej že dela. Popoldanski čaj pa pije Stephenson že spet doma.

Caponejeva usoda

Kakor znano, »prebivalec« prosilci nekdanji kralj čikaškega podzemlja Al Capone ta čas na amerškem »Hudičevem otoku« Alcatrazu. O njem poročajo sedaj, da je ves skrušen.

Ko ga je zadnjič obiskala njegova žena je mogel govoriti z njo le skozi govornilno trobljo. Meter debeli zidovi in močne šipe iz nezdoljivega stekla so bile med njima. To dejstvo je na Caponeja vplivalo tako, da je dobil napad tesnosti. Zdi se, da mu v kaznilnici tudi hrana ne godi, kar ni čudno, saj so mu nekoč kuhali najboljši ameriški kuharji. Dostikrat jetniško jed enostavno pusti, s tem pa izgubi po strogem kaznilniškem redu tudi pravico do naslednjega obroka, tako da strada po cele dneve. Na mesec sme odpustiti ono samo pismo, prav tako sme eno samo prejeti, tako da mu je vzeta možnost vsake zveze s svojo tolpo. Ta tolpa se je tudi v resnici razkropila na vse strani neba.

Skrivnost narkoze

Kako vpliva narkoza na stanice

Vedno znova se pojavlja mnenje, da mora narkoza kakor koli vplivati neugodno na stanice in njihovo rast, posebno na mlade stanice, ki morajo šele dozoreti.

Biolog Georg Politzer je v zadnjem času izvršil celo vrsto poskusov, ki naj bi rešili to vprašanje in sicer si je najprimernejši poskusni objekt izbral kličinke močeradov. Proučeval je spremembe po narkozi na roženici njih oči, ker je že iz prejšnjega svojega dela vedel, kako so stanice tu razporejene in kako se delijo.

Položil je kličinke v razna narkotična sredstva, alkohol, eter in kloroform, ki ga uporabljajo posebno v Ameriki. V ta zvezo razredčena sredstva je dal 1000 kličink za štiri ure, potem jih je postavil v navadno vodo. V enournih presledkih je nato jemal kličinke iz vode in natančno preiskoval njih roženice. Preiskal je

vedno roženici obeh oči, ker je znano iz prejšnjih opazovanj, da se delitev stanic vrši v obeh večinoma istočasno. Večkrat, kor pa v istem smislu. Ugotovil je, da je alkohol roženičnim stanicam dobi bolj škodoval nego eter. Vsako narkotično sredstvo zavre stanično delitev na karakterističen način, za najkrajši čas pa eter. Po etru se prične normalna delitev že po šestih urah. Varok za oviranje delitve je bržkone v spremembi propustnosti stanične površine in v spremembi gostote stanične substance. Motnje se niso pojavljale popolnoma istočasno na obeh roženicah, kar bo v zvezi z različnim stadijem delitve. Politzerjevo raziskovanje je zanimivo, ker odpira nove poti, da spoznamo mehanizem narkoze in obnašanje nezorelih stanic pod vplivom narkotičnih pripomočkov.

Dobre ceste naj pomagajo vojaškemu prodiranju

Italijansko poveljstvo gradi na meji svoje Somalije ceste, po katerih bodo čete lažje vkorakale v sovražnikovo deželo. Na tisoče delavcev je zaposlenih pri teh delih, ki naglo napredujejo, da se bodo mogle po njih pomikati kolone osvajaalne vojske.

Kaj je hotel?

Belgijska vlada je nedavno podrobno proučevala to vprašanje. Prišla je do zaključka, da mora imeti vsak hotel predvsem čedne urejene prostore, zdravo in čisto okolje, v redu mobilirane sobe, ki morajo odgovarjati vsem zahtevam sodobne higijene. Na vsakih dvajsetih hotelskih sob mora priti vsaj ena kopalnica, na vsakih dvajsetih sob pa en WC. Razume se tudi, da si ni mogoče predstavljati hotela brez električne razsvetljave in telefona.

Za vse življenje

Neki bogati angleški čudak je hotel najeti za vse dni svojega življenja kabino na ladji, ki plave med Anglijo in Avstralijo. Družba se je pa pogodila samo za tri vožnje. Navzile temu je dal mož kabino opremiti s svojo opremo. Neki drugi fantast, prav tako Anglež, je v neki londonski restavraciji pravkar plačal svoje obede do konca življenja. V Ameriki se lahko naroči na časnike in revije isto tako za vse življenje.

Zbirališče italijanskih čet v Eritreji

Za vojni pohod proti Abesincem se zbirajo italijanske čete na eritrejskem ozemlju v Agordat, kjer so zgradili v ta namen veliko vojaško taborišče.

Skok s padalom iz gorečega letala

Pogumen čin dveh rumunskih letalcev

Rumunski kapetan Popsteanu in poročnik Papanas, odlična člana rumunskega vojaškega letalskega zbora, sta imela te dni letalski doživljaj, ki bi človeku z majhno prisotnostjo duha zveržil živce in vzel življenje.

Častnika sta letela z letalom, ki ga je zgradila neka rumunska tvornica aeroplanov, z bukreškega letališča Pipere proti Tokiju. Nameravala sta vzeti pot čez Sibirijo, čas njihovega poleta pa je bil preračunan na štiri do pet dni.

Kmalu po startu je zbudilo pozornost pilota in navigatorja čudno praskanje v

motorju. Hitratu je zadisalo po zgorenem bencinu. Še preden sta se letalca pripravila, da bi popravila napako, je bil motor že v ognju. Letala v tem položaju ni bilo več mogoče spraviti v gladkem poletu k zemlji.

Tedajci sta se pogumna letalca odločila za tvegan poskus. Razpela sta padala in odskočila v zrak. Medtem ko se je aeroplan z glasnim treskom zrušil na zemljo, kjer se je popolnoma razbila, sta letalca srečno dosegla tla. Rumunske oblasti so odredile preiskavo, da se dožene vzrok eksplozije, kajti stvar je sumljivo zavita v temo.

Obsojena vohunka

Francosko vojaško sodišče v Brestu je obsodilo nemško vohunko Lidijo Oswaldovo na devet mesecev ječe. Francoska pomorska častnika, ki ju je skušala vohunka zaplesti v svoje ljubavne mreže, sta bila oproščena, ker sta dokazala svojo nedolžnost.

Spomenik soodkriteljici radija

Polska znanstvenica Marija Curie-Skoldowska je ponos svoje domovine, posebno Varšave, kjer je prišla na svet. Zato ni čudno, da so si njene rojakinje kmalu po smrti znamenite žene zastavile nalogo, poskrbeti za to, da dobi velika pokojnica v svojem rodnem mestu primeren spomenik. Ideja je zdaj ostavljena.

Mlada poljska kiparica, Ludovika Ničowa, je izdelala kip, ki so ga takoj kupili in ga odkrili v navzočnosti mnogih odličnih zastopnic poljskega ženstva, ministrov in soproge državnega predsednika Poljske ga. Moscicka. Trg, kjer stoji kip Curie-Skoldowske, je obenem dobil ime po znameniti soodkriteljici radija in bo Poljake vedno iznova opozarjal na znamenito ženo, ki jo je Varšava dala vsemu trpečemu človeštvu.

Spominjajte se CMD!

Nemški general v abesinski vojski

Nemški general Kundt, ki se je za časa bolivijsko-paragvajske vojne v Velikem Čaku udeleževal bojev na strani Bolivije, se je dal zdaj uvrstiti v armado črnega abesinskega cesarja.

A NEKDOTA

Ko sta še živela Pallenberg in Adalbert, je nekoč pri Adalbertu pozvonil telefon. Adalbert je dvignil slušalko in rekel samozvočno: »Dac, Pallenberg je nato dejal: »Tukaj Pallenberg kdo tam?« Dobil je odgovor: »Največji komik sveta!« »Oprostite, je dejal, »če je tako, sem napakačno svezan in je položil slušalko na vilice.

VS AK DAN ENA

»Oprostite, kako mislite to, da je z menoj nemogoča kupčija zaradi avtomobilčka?« »Milostiva, pri tem imam v mislih zgolj pomisleke praktične okolnosti, ki se tičejo samo Vaše osebe.« (Politikenc)

Telesna garda Haile Selasija

Garda abesinskega cesarja je sestavljena iz najboljših in najhrabrejših amharskih vojakov. To so pravi junaki, preizkušeni nešteto krat v dvomljivih položajih. Že njih postave pričajo, da so dika svojega poklica.

Nova operacija srčne mišice

ki ustavi razvoj bolezni v vodenico

V znani angleški medicinski reviji »The Lancet« poroča ameriški specialist za srčne operacije dr. White o primerih, da je dosegel uspeh pri bolezni, ki so jo smatrali doslej za neozdravljivo. Gre za vnetje in odebeljenje kože, ki obdaja srce.

Ta bolezen vodi do čedalje večjega poslabšanja srčnih funkcij in vodenice, ki se končuje nazadnje s smrtjo. Treba bi bilo obolelo kožo odstraniti. Prvo takšno ope-

racijo je izvršil White pred sedmimi leti na 18-letnem dekletu. Po nekoliko razburljivih dneh se je začelo stanje pacientke boljšati, ozdravela je in je še danes, po sedmih letih popolnoma zdrava. Podobne rezultate je dosegel dr. White pri večjem številu mladih ljudi in pri neki 80-letni ženski, tako da se je sedaj odločil svojo metodo objaviti.

Telefon v višini 5600 m

Edinstvena naprava svoje vrste na svetu

Najvišji telefon, kar jih je bilo kdaj v Evropi, so postavili sedaj na Elbrusu v višini 5597 m.

Gradnja te edinstvene telefonske naprave je bila zvezana z naravnost junško žilavostjo. Delavci in kolone nosačev so morale opravljati svoj posel v najneugodnejših življenjskih okoliščinah, v megli, viharju in snežnih metežih. Več nego enkrat so bili ljudje v smrtni nevarnosti. Končno pa so svoje delo dovršili.

Sedaj so planinska zavetišča in taborišča po Elbrusu zvezana s 15 telefonskimi aparati. Vsa proga od vnožja Elbrusa do njegovega vrha je dolga 110 km. porabili so 2000 brzojavnih drogov in okrog 250 km žice. Izkušnje, ki so si jih pridobili pri gradnji te gorske telefonske proge, hočejo izkoristiti za gradnjo podobnih napeljav tudi drugod, zlasti v Pamirju in na Kazbetu.

Galantno tihotapstvo s pikantnim ozadjem

Rumunske oblasti so aretirale predsednika nekega južnofrancoskega aerokluba in lyonskega tovarnarja svile Boulatona, ki je bil pripeljal v Rumunijo s svojim letalom veliko množino svile. Skušal jo je vtihotapiti brez carine, pa so ga prijeli. Pri razpravi, ki se je vršila te dni, ima stvar pikantno ozadje. Mož je namreč baje v intimnih odnosih z neko bukreštansko lepoticco, ki jo je večkrat obiskal.

s svojim letalom. Pri zadnjem prihodu ji je bil pripeljal nič manj nego 952 kg najboljših svile kot zaročno darilo. Nu, ta galantnost ga je stala precej drago. Zaplenili so mu letalo, ki velja milijon lejev in vseh 952 kg svile, vrhu tega mora plačati 20.000 lejev kazni, a odvračnikom 170.000 lejev za njih trud. Rumuni so ga tedaj dobro oplenili, poleg tega je pa šlo menda tudi razmerje z lepoticco rakom živčgat. Njegov pomočnik neki bukreštanski šofer, je dobil dovoljenje, da sme presedeti cel mesec v hladnem zaporu.

Najmlajši letalec

kar jih je kdaj skušalo leteti čez Atlantski ocean, je 19-letni Jack Van iz Quebeca v Kanadi. Van kani leteti z aeroplanom iz friske v Kanado, izbral si je torej najbolj nevarno progo iz Evrope proti Ameriki.

Krotičeva osveta

Krotička zveri v nekem cirkusu v Brisbaneu (Avstralija) Andrewa Sola je pred dnevi neka levinja pri jutranjem posetu z udarcem šape težko poškodovala na roki. Presneli so ga v bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. Ko se je Sol zbudil iz narkoze, je bila njegova prva misel, kako bi se zverini osvetil. »Na vsak način jo hočem ukrotiti, je dejal. »Moje brata Billa je nekoč tudi neki lev ranil, kar ga pa ni zadržalo, da bi še isti večer ne nastopil z zverjo. Tako hočem storiti tudi jaz.

Prijatelji so ga svarili, naj se ne podaja v nevarnost, toda Sole je vendarle še isti večer pri predstavi stopil z obvezano roko v levjo kletko. Levinja, ki ga je bila zjutraj ranila, je zarenčala in planila proti njemu. Toda krotilec je dvignil bič in jo nekolikokrat tako pošteno oplazil, da je postala namah vsa krotka. Brez nadaljnjega odpora je potem izvršila vse točke, ki jih je krotilec zapovedal.

Čudna počitniška naloga

Listi poročajo iz Tokija o neki tamošnji Soli, ki je naložila svojim odraslim učenkam čudno počitniško nalogo. Med počitnicami jim je namreč prepovedal, da bi si strigle lase. Sol je hotela s tem dosegati, da bi se dekleta, ki grede za nogo do dečje glave, vrnila spet k starim japonskim frizuram.

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

Tiho je šepetala njegovo ime. Utapljalo se je v rohnjenju motorja — a njeno srce ga je ponavljalo brez konca —

Sto dvajset kilometrov — Majhni kraji — hiše — vse je švigalo mimo nje. Meja ni mogla biti daleč — in potem — Monte Carlo — in Jaap van Huysen —

In smehljaj — zmagoslaven smehljaj — je mahoma zaplesal na Marioninih ustnicah. Ta se bo čudil —

Dalje — dalje — Zrak je bril čez voz in mrščil Marionine lase. Vijugasta, a vendar pregledna je ležala cesta pred njo.

In nato — mahoma — Višnjevi voz je bil moral priti s kake stranske poti. Počez je stal preko ceste in jo zapiral —

Marion je srdito pritisnila na trobljo. S poti! Toda višnjevi voz se ni ganil. Šele v zadnjem trenutku se je Marion odločila in potegnila za zavore. Jezno so zaškrpale, a vendar so nekaj metrov pred nezaheljeno oviro ustavile voz.

»Stojte!« je kriknil monsieur Anatole, ki je sedel zraven Jeremyja v višnjevem vozu in oblastno dvigal roko. »Prosim vas moram, da me spremite v Nizzo —«

»Ne vem, česa bi iskala v Nizzo —« »To vam bodo povedali na policijskem komisarstvu!«

»Policija meni nič mar!« »Hm — in to, da ste nastopali v »Gigantic Palace« pod lažnim imenom? — Temu pravijo hotelsko sleparstvo —«

»Imela sem nujne razloge!«

»Lahko si mislim, kakšne!« se je porogal monsieur Anatole. »Ali hotelsko

vodstvo ima prav tako nujne razloge, da hoče izterjati svoj denar!«

»Dobilo ga bo do zadnjega beliča!«

»O tem se drznem dvomiti! In zdaj, prosim, konec prepiranja. Obrnite voz in vrnite se z nami v Nizzo! Tam se bo vse pojasnilo!«

»Tudi gospod Van Huysen bo tam!« se je vneto oglašil Jeremy Jerome. »Sporočil sem mu, milostiva, da ste v Nizzo!«

Marion je prešerno mahnila z roko in mu segla v besedo: »To je bil zelo nepotreben trud, mister Jerome! Ko sta me zadržala, sem bila baš na poti k njemu —«

Ta mah se je od daleč rezko razlegel glas avtomobilske troblje. Siv voz je brzel bliže in bliže. Osamljen mož je sedel za volanom —

»Umakniti se moramo s poti!« je opomnil monsieur Anatole.

V naslednjem trenutku je obstal novi voz nekaj metrov pred našo skupino. Chester Lynne je razburjen skočil na cesto.

»Kaj se godi —?« se je obrnil k Marion.

Anatole je odvrnil namestu nje: »Po nalogu hotelskega vodstva moram spraviti to damo nazaj v Nizzo —«

»Zakaj, prosim?«

»Ker je upravičeno na sumu, da je hotela oslepariti hotel za svoj potrošek —«

»Ali vam zadostuje, če sem jaz porok za njene dolgove?«

Vprašanja in odgovori so se vrstili mah na mah. Monsieur Anatole se je malce v zadregi popraskal po bradi. »Mda — potem seveda — vaša bese-

da nam vsakako zadostuje, mister Lynne — in meni ne ostane drugega, kakor da obvestim hotelsko vodstvo o tej izjemni položaji!« Tako govoreč je splezal nazaj v višnjevi voz.

Jeremy Jerome je z rokami v žepih obstal na cesti. »Peljite se brez mene! Jaz ostanem tu!« Odgovoren sem gospodu Van Huysenu, da mu ta ženska spet ne odnese petá!«

Marion je bila zapustila svoj voz in stopila tesno k Chesteru Lynneu. Vprašujoče ga je pogledala: »Zakaj ste to storili?« je vprašala tako tiho, da Jeremy ni mogel slišati.

In prav tako tiho je Lynne odvrnil: »Zato, ker vas ljubim — in ker — ker sem vam hotel povedati, da tisto, kar sem rekel, še zmerom velja!«

»Kaj velja?« Glas ji je zadrl tel. »To — da vas hočem imeti za ženo, Marion!«

In kar se je potem zgodilo, je navdalo Jeremyja Jeroma z globoko osuplostjo. Chester Lynne je mahoma položil drhteči postavi ob svoji strani roko okoli pasu in jo tesno privil k sebi. Njegove ustnice so poiskale njena usta —

In nobeden izmed njiju ni opazil voza, ki je ta mah z vso brzino pridrevil iz Monte Carla in škripaje zavril tik pred njimi. Videl ga je samo Jeremy Jerome; neutegoma je planil k obilnemu možu, ki je stakaje zlezal na cesto.

»Gospod van Huysen — sam Bog vas je poslal —«

A Jaap van Huysen se vobče ni zmenil za detektiva. Začuden je strel na mlado dvojico, ki je stala še vedno v temnem objetju in pozabljala vse okoli sebe.

»Marion — kaj je to?«

Dekle se je zdrnilo in se izvilo dragemu iz rok. Njene smehljajoče se oči so prestregle Van Huysenovo ogorčeni pogled.

»To je zaroka, papa — in prav gotovo da boljša zaroka od tiste, ki si mi jo bil ti namenil — s svojim knezom, ki so ga zdaj zaprli kot sleparja!«

»Kaj — mar že veš —?«

»Davi sem brala v časniku, papa!«

Jaap van Huysen je v tem pristopil k mladima človekoma. Zdal je bil Chester Lynne tisti, ki mu je bila namenjena vsa njegova pozornost.

Resnicoljubno moramo priznati, da Chester Lynne v tem slovesnem trenutku ni zbuja Bog ve kako bistrega dojma.

»Da — seveda — kakopak —« je v zadregi ječjal. »Ali — niti vedel nisem, da je Marion vaša hči —« Nato je onemoglo skomignil in se obrnil k Marion:

»Prosim, dušica — ali mi ne bi pojasnila —«

»Rade volje!« Prešerno se je zasmejala. »Papa je imel v Monte Carlu hvale vredni namen, da me zaroči z nekim človekom, ki ga živga videti nisem mogla, čeprav je bil baš knez. In ker mi je grozil s prisilnimi ukrepi, in ker sem vedela, da je njegova navada, storiti, kar zagrozi — sem jo kratkotalo popihala — v Nizzo — v »Gigantic Palace«, kjer sem se nastanila pod tujim imenom. Nato se je pojavil na prizornici pravi lastnik tega imena — in tako sem padla Corsignacu v roke — in ker se nikakor nisem hotela vrniti k papanu in njegovemu nemarnemu knezu — nu, tako je pač prišlo vse ostalo!« je nazadnje zasopla končala.

Prav nič ni bilo videti, da bi bil Chester Lynne razumel vse to — a tisto, kolikor je razumel, mu je popolnoma zadostovalo. In spet ji je položil roko okoli ramen —

Jaap van Huysen je odvedel Jeremyja Jeroma v stran. »In zdaj urediva svoj račun! Moj nalog ste izvršili ta-

ko, da sem popolnoma zadovoljen. Slava, ki se plete okoli našega imena, je res zaslužena —«

»A to bi mi bili lahko povedali, da je gospodična Marion vaša hči!« je nejevoljno zagodrnjal veliki detektiv.

»Ne maram rodbinskih škandalov!« se je otrese Van Huysen. Nato je zavihlil čekovno knjižico: »Zmenila sva se bila za štiri tisoč dolarjev —?«

»Tako je!«

»Plačal vam bom dvakrat toliko! Zdi se mi, da je mladi človek vreden tega denarja!« Slovesno je izvlekel malivno pero.

Chester Lynne je pogledal Marion globoko v oči. »Škoda —« je rekel in skomignil z rameni, kakor da bi mu bilo nečesa žal.

»Kaj je škoda?«

»Pojutrišnjem se moram z ladjo vrniti v Ameriko —«

»Tolikokrat sem slišala, da ima kapitan na ladji pravico opravljati poroke —« je šepnila Marion in milo zardela, nato pa smeje se dodala: »Papa bo imel zaradi prihodnje kavnine letine gotovo opravka onkraj morja —«

Chester Lynne se je oddahnil.

»Nu, tedaj je vse v redu!«

Jaap van Huysen se je ta mah vrnil k njima. Na pogled je bil hudo slabe volje.

»Nu, če me izvolite prositi za očetovski blagoslov — saj mi tako ne ostane drugega, ako nočem zapisati osem tisoč dolarjev v izpubo —« Nato se je ganjen useknil v žepno rutico in vnovič stopil k Jeromu.

»Zaljubljenec ne gre motiti —« je rekel, ker ni bil samo dober trgovec, ampak tudi dober poznavalec ljudi.

In veliki detektiv ni mogel drugega kakor prikimati.

Konec

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček „Jutra“, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilica

(mlajšega mojstra) vajenega modernih avtomatov za nogavice, sprejemno takoj. Tovarna nogavice, Vidmar, Ljubljana, poštni predal 298.

Služkinjo

mlajšo, pridno in pošteno, vajeno vsakega dela in kuhe izjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20579-1

Natakarico

veščo tudi nemščine, sprejme Marija Štiglič, gostilna in mesarija, St. III v Slov. goricah. 20566-1

Službe išče

Vsak beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Ekonom

z dolgoletno prakso v vseh panogah kmetijstva, vešč tudi gospodarstva, samec, išče službo na večjem poslostvu. Ponudbe na Aloma Company d. o. o., Ljubljana pod »Ekonom«. 20454-2

Industrijski uradnik

zaposlen nad 18 let v velikem industrijskem podjetju kot knjigovodja in blagajnik, verazan tudi popolnoma v špediciji, vešč slovenske in nemške korespondence, želi radi družinskih razmer premeniti službo. Najraje bi šel v kakšno tekstilno tovarno v Maribor ali okolici. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vesten uradnik«. 20567-2

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

Komaj je izginil za vogalom, se je že pokazal nov obisk. Prijazen star gospod z dolgo brado je sedel na klop in jel brati časnik, pri čemer si je pomagal z velikim povečevalnim steklom. Jakce ga je z zanimanjem opazoval.

Prodaj

Zopet smo cenejši

1. sportni suknični 96 Din. 2. sportni suknični 90 Din. 3. sportni suknični 84 Din. 4. sportni suknični 78 Din. 5. sportni suknični 72 Din. 6. sportni suknični 66 Din. 7. sportni suknični 60 Din. 8. sportni suknični 54 Din. 9. sportni suknični 48 Din. 10. sportni suknični 42 Din. 11. sportni suknični 36 Din. 12. sportni suknični 30 Din. 13. sportni suknični 24 Din. 14. sportni suknični 18 Din. 15. sportni suknični 12 Din. 16. sportni suknični 6 Din. 17. sportni suknični 0 Din. 18. sportni suknični 0 Din. 19. sportni suknični 0 Din. 20. sportni suknični 0 Din. 21. sportni suknični 0 Din. 22. sportni suknični 0 Din. 23. sportni suknični 0 Din. 24. sportni suknični 0 Din. 25. sportni suknični 0 Din. 26. sportni suknični 0 Din. 27. sportni suknični 0 Din. 28. sportni suknični 0 Din. 29. sportni suknični 0 Din. 30. sportni suknični 0 Din. 31. sportni suknični 0 Din. 32. sportni suknični 0 Din. 33. sportni suknični 0 Din. 34. sportni suknični 0 Din. 35. sportni suknični 0 Din. 36. sportni suknični 0 Din. 37. sportni suknični 0 Din. 38. sportni suknični 0 Din. 39. sportni suknični 0 Din. 40. sportni suknični 0 Din. 41. sportni suknični 0 Din. 42. sportni suknični 0 Din. 43. sportni suknični 0 Din. 44. sportni suknični 0 Din. 45. sportni suknični 0 Din. 46. sportni suknični 0 Din. 47. sportni suknični 0 Din. 48. sportni suknični 0 Din. 49. sportni suknični 0 Din. 50. sportni suknični 0 Din. 51. sportni suknični 0 Din. 52. sportni suknični 0 Din. 53. sportni suknični 0 Din. 54. sportni suknični 0 Din. 55. sportni suknični 0 Din. 56. sportni suknični 0 Din. 57. sportni suknični 0 Din. 58. sportni suknični 0 Din. 59. sportni suknični 0 Din. 60. sportni suknični 0 Din. 61. sportni suknični 0 Din. 62. sportni suknični 0 Din. 63. sportni suknični 0 Din. 64. sportni suknični 0 Din. 65. sportni suknični 0 Din. 66. sportni suknični 0 Din. 67. sportni suknični 0 Din. 68. sportni suknični 0 Din. 69. sportni suknični 0 Din. 70. sportni suknični 0 Din. 71. sportni suknični 0 Din. 72. sportni suknični 0 Din. 73. sportni suknični 0 Din. 74. sportni suknični 0 Din. 75. sportni suknični 0 Din. 76. sportni suknični 0 Din. 77. sportni suknični 0 Din. 78. sportni suknični 0 Din. 79. sportni suknični 0 Din. 80. sportni suknični 0 Din. 81. sportni suknični 0 Din. 82. sportni suknični 0 Din. 83. sportni suknični 0 Din. 84. sportni suknični 0 Din. 85. sportni suknični 0 Din. 86. sportni suknični 0 Din. 87. sportni suknični 0 Din. 88. sportni suknični 0 Din. 89. sportni suknični 0 Din. 90. sportni suknični 0 Din. 91. sportni suknični 0 Din. 92. sportni suknični 0 Din. 93. sportni suknični 0 Din. 94. sportni suknični 0 Din. 95. sportni suknični 0 Din. 96. sportni suknični 0 Din. 97. sportni suknični 0 Din. 98. sportni suknični 0 Din. 99. sportni suknični 0 Din. 100. sportni suknični 0 Din. 101. sportni suknični 0 Din. 102. sportni suknični 0 Din. 103. sportni suknični 0 Din. 104. sportni suknični 0 Din. 105. sportni suknični 0 Din. 106. sportni suknični 0 Din. 107. sportni suknični 0 Din. 108. sportni suknični 0 Din. 109. sportni suknični 0 Din. 110. sportni suknični 0 Din. 111. sportni suknični 0 Din. 112. sportni suknični 0 Din. 113. sportni suknični 0 Din. 114. sportni suknični 0 Din. 115. sportni suknični 0 Din. 116. sportni suknični 0 Din. 117. sportni suknični 0 Din. 118. sportni suknični 0 Din. 119. sportni suknični 0 Din. 120. sportni suknični 0 Din. 121. sportni suknični 0 Din. 122. sportni suknični 0 Din. 123. sportni suknični 0 Din. 124. sportni suknični 0 Din. 125. sportni suknični 0 Din. 126. sportni suknični 0 Din. 127. sportni suknični 0 Din. 128. sportni suknični 0 Din. 129. sportni suknični 0 Din. 130. sportni suknični 0 Din. 131. sportni suknični 0 Din. 132. sportni suknični 0 Din. 133. sportni suknični 0 Din. 134. sportni suknični 0 Din. 135. sportni suknični 0 Din. 136. sportni suknični 0 Din. 137. sportni suknični 0 Din. 138. sportni suknični 0 Din. 139. sportni suknični 0 Din. 140. sportni suknični 0 Din. 141. sportni suknični 0 Din. 142. sportni suknični 0 Din. 143. sportni suknični 0 Din. 144. sportni suknični 0 Din. 145. sportni suknični 0 Din. 146. sportni suknični 0 Din. 147. sportni suknični 0 Din. 148. sportni suknični 0 Din. 149. sportni suknični 0 Din. 150. sportni suknični 0 Din. 151. sportni suknični 0 Din. 152. sportni suknični 0 Din. 153. sportni suknični 0 Din. 154. sportni suknični 0 Din. 155. sportni suknični 0 Din. 156. sportni suknični 0 Din. 157. sportni suknični 0 Din. 158. sportni suknični 0 Din. 159. sportni suknični 0 Din. 160. sportni suknični 0 Din. 161. sportni suknični 0 Din. 162. sportni suknični 0 Din. 163. sportni suknični 0 Din. 164. sportni suknični 0 Din. 165. sportni suknični 0 Din. 166. sportni suknični 0 Din. 167. sportni suknični 0 Din. 168. sportni suknični 0 Din. 169. sportni suknični 0 Din. 170. sportni suknični 0 Din. 171. sportni suknični 0 Din. 172. sportni suknični 0 Din. 173. sportni suknični 0 Din. 174. sportni suknični 0 Din. 175. sportni suknični 0 Din. 176. sportni suknični 0 Din. 177. sportni suknični 0 Din. 178. sportni suknični 0 Din. 179. sportni suknični 0 Din. 180. sportni suknični 0 Din. 181. sportni suknični 0 Din. 182. sportni suknični 0 Din. 183. sportni suknični 0 Din. 184. sportni suknični 0 Din. 185. sportni suknični 0 Din. 186. sportni suknični 0 Din. 187. sportni suknični 0 Din. 188. sportni suknični 0 Din. 189. sportni suknični 0 Din. 190. sportni suknični 0 Din. 191. sportni suknični 0 Din. 192. sportni suknični 0 Din. 193. sportni suknični 0 Din. 194. sportni suknični 0 Din. 195. sportni suknični 0 Din. 196. sportni suknični 0 Din. 197. sportni suknični 0 Din. 198. sportni suknični 0 Din. 199. sportni suknični 0 Din. 200. sportni suknični 0 Din. 201. sportni suknični 0 Din. 202. sportni suknični 0 Din. 203. sportni suknični 0 Din. 204. sportni suknični 0 Din. 205. sportni suknični 0 Din. 206. sportni suknični 0 Din. 207. sportni suknični 0 Din. 208. sportni suknični 0 Din. 209. sportni suknični 0 Din. 210. sportni suknični 0 Din. 211. sportni suknični 0 Din. 212. sportni suknični 0 Din. 213. sportni suknični 0 Din. 214. sportni suknični 0 Din. 215. sportni suknični 0 Din. 216. sportni suknični 0 Din. 217. sportni suknični 0 Din. 218. sportni suknični 0 Din. 219. sportni suknični 0 Din. 220. sportni suknični 0 Din. 221. sportni suknični 0 Din. 222. sportni suknični 0 Din. 223. sportni suknični 0 Din. 224. sportni suknični 0 Din. 225. sportni suknični 0 Din. 226. sportni suknični 0 Din. 227. sportni suknični 0 Din. 228. sportni suknični 0 Din. 229. sportni suknični 0 Din. 230. sportni suknični 0 Din. 231. sportni suknični 0 Din. 232. sportni suknični 0 Din. 233. sportni suknični 0 Din. 234. sportni suknični 0 Din. 235. sportni suknični 0 Din. 236. sportni suknični 0 Din. 237. sportni suknični 0 Din. 238. sportni suknični 0 Din. 239. sportni suknični 0 Din. 240. sportni suknični 0 Din. 241. sportni suknični 0 Din. 242. sportni suknični 0 Din. 243. sportni suknični 0 Din. 244. sportni suknični 0 Din. 245. sportni suknični 0 Din. 246. sportni suknični 0 Din. 247. sportni suknični 0 Din. 248. sportni suknični 0 Din. 249. sportni suknični 0 Din. 250. sportni suknični 0 Din. 251. sportni suknični 0 Din. 252. sportni suknični 0 Din. 253. sportni suknični 0 Din. 254. sportni suknični 0 Din. 255. sportni suknični 0 Din. 256. sportni suknični 0 Din. 257. sportni suknični 0 Din. 258. sportni suknični 0 Din. 259. sportni suknični 0 Din. 260. sportni suknični 0 Din. 261. sportni suknični 0 Din. 262. sportni suknični 0 Din. 263. sportni suknični 0 Din. 264. sportni suknični 0 Din. 265. sportni suknični 0 Din. 266. sportni suknični 0 Din. 267. sportni suknični 0 Din. 268. sportni suknični 0 Din. 269. sportni suknični 0 Din. 270. sportni suknični 0 Din. 271. sportni suknični 0 Din. 272. sportni suknični 0 Din. 273. sportni suknični 0 Din. 274. sportni suknični 0 Din. 275. sportni suknični 0 Din. 276. sportni suknični 0 Din. 277. sportni suknični 0 Din. 278. sportni suknični 0 Din. 279. sportni suknični 0 Din. 280. sportni suknični 0 Din. 281. sportni suknični 0 Din. 282. sportni suknični 0 Din. 283. sportni suknični 0 Din. 284. sportni suknični 0 Din. 285. sportni suknični 0 Din. 286. sportni suknični 0 Din. 287. sportni suknični 0 Din. 288. sportni suknični 0 Din. 289. sportni suknični 0 Din. 290. sportni suknični 0 Din. 291. sportni suknični 0 Din. 292. sportni suknični 0 Din. 293. sportni suknični 0 Din. 294. sportni suknični 0 Din. 295. sportni suknični 0 Din. 296. sportni suknični 0 Din. 297. sportni suknični 0 Din. 298. sportni suknični 0 Din. 299. sportni suknični 0 Din. 300. sportni suknični 0 Din. 301. sportni suknični 0 Din. 302. sportni suknični 0 Din. 303. sportni suknični 0 Din. 304. sportni suknični 0 Din. 305. sportni suknični 0 Din. 306. sportni suknični 0 Din. 307. sportni suknični 0 Din. 308. sportni suknični 0 Din. 309. sportni suknični 0 Din. 310. sportni suknični 0 Din. 311. sportni suknični 0 Din. 312. sportni suknični 0 Din. 313. sportni suknični 0 Din. 314. sportni suknični 0 Din. 315. sportni suknični 0 Din. 316. sportni suknični 0 Din. 317. sportni suknični 0 Din. 318. sportni suknični 0 Din. 319. sportni suknični 0 Din. 320. sportni suknični 0 Din. 321. sportni suknični 0 Din. 322. sportni suknični 0 Din. 323. sportni suknični 0 Din. 324. sportni suknični 0 Din. 325. sportni suknični 0 Din. 326. sportni suknični 0 Din. 327. sportni suknični 0 Din. 328. sportni suknični 0 Din. 329. sportni suknični 0 Din. 330. sportni suknični 0 Din. 331. sportni suknični 0 Din. 332. sportni suknični 0 Din. 333. sportni suknični 0 Din. 334. sportni suknični 0 Din. 335. sportni suknični 0 Din. 336. sportni suknični 0 Din. 337. sportni suknični 0 Din. 338. sportni suknični 0 Din. 339. sportni suknični 0 Din. 340. sportni suknični 0 Din. 341. sportni suknični 0 Din. 342. sportni suknični 0 Din. 343. sportni suknični 0 Din. 344. sportni suknični 0 Din. 345. sportni suknični 0 Din. 346. sportni suknični 0 Din. 347. sportni suknični 0 Din. 348. sportni suknični 0 Din. 349. sportni suknični 0 Din. 350. sportni suknični 0 Din. 351. sportni suknični 0 Din. 352. sportni suknični 0 Din. 353. sportni suknični 0 Din. 354. sportni suknični 0 Din. 355. sportni suknični 0 Din. 356. sportni suknični 0 Din. 357. sportni suknični 0 Din. 358. sportni suknični 0 Din. 359. sportni suknični 0 Din. 360. sportni suknični 0 Din. 361. sportni suknični 0 Din. 362. sportni suknični 0 Din. 363. sportni suknični 0 Din. 364. sportni suknični 0 Din. 365. sportni suknični 0 Din. 366. sportni suknični 0 Din. 367. sportni suknični 0 Din. 368. sportni suknični 0 Din. 369. sportni suknični 0 Din. 370. sportni suknični 0 Din. 371. sportni suknični 0 Din. 372. sportni suknični 0 Din. 373. sportni suknični 0 Din. 374. sportni suknični 0 Din. 375. sportni suknični 0 Din. 376. sportni suknični 0 Din. 377. sportni suknični 0 Din. 378. sportni suknični 0 Din. 379. sportni suknični 0 Din. 380. sportni suknični 0 Din. 381. sportni suknični 0 Din. 382. sportni suknični 0 Din. 383. sportni suknični 0 Din. 384. sportni suknični 0 Din. 385. sportni suknični 0 Din. 386. sportni suknični 0 Din. 387. sportni suknični 0 Din. 388. sportni suknični 0 Din. 389. sportni suknični 0 Din. 390. sportni suknični 0 Din. 391. sportni suknični 0 Din. 392. sportni suknični 0 Din. 393. sportni suknični 0 Din. 394. sportni suknični 0 Din. 395. sportni suknični 0 Din. 396. sportni suknični 0 Din. 397. sportni suknični 0 Din. 398. sportni suknični 0 Din. 399. sportni suknični 0 Din. 400. sportni suknični 0 Din. 401. sportni suknični 0 Din. 402. sportni suknični 0 Din. 403. sportni suknični 0 Din. 404. sportni suknični 0 Din. 405. sportni suknični 0 Din. 406. sportni suknični 0 Din. 407. sportni suknični 0 Din. 408. sportni